

V I E N Y B Ė

Paveiksluotas Amerikos lietuvių savaitraštis

73 M. 45 N.

BROOKLYN, N. Y.

1959 M. LAPKRICIO (NOVEMBER) 20 D.

Tel. Applegate 7-7257

KAINA 15 C.

DABAR

JUOZAS TYSLIAVA

Šią savaitę (lapkričio 18 dieną) mūsų broliai latviai švenčia savo valstybės nepriklausomybės šventę. "Ši tavo diena, Latvija!" - sušuko poetė Elza Kezberė, atsiminus, kad jau 41 metai, kai jos gimtoji Dauguvos šalis, pirmą kartą istorijoje, pasiskelbė laisva.

Prisiminęs bendrą mūsų likimą ir dabar bendras kovas už tai, kas prieš 20 metų buvo prarasta, neišvengiamai žmogus žvelgi į dar tolimesnę praeitį. Į tuos laikus, kai prūsų, lietuvių, jotvingių, latvių, latgalių ir sėlių gentys, su savo sodybomis Vyslos, Nemuno ir Dauguvos upynuose, dar nebuvo paliesti plėšriųjų vanagų.

O, jeigu tada, bendros istorijos apyaušryje, mūsų protėviai būtų susipratę ištiesti vienas kitam ranką! Net ir tuo atveju, jeigu būtų keturios atskiros valstybės... Vistiek šiandien jas jungtų bendri kraujo, kalbos ir žemės saitai.

Deja, vanagai iš vakarų, pietų ir rytų išdraskė mūsų protėvių sodybas. Jotvingiai, prūsai ir sėliai žuvo, kad mes su latviais dar galėtume bent savo kalbų panašumu pasiguosti - "Mes viena tauta".

Tiesa praneša, kad spalio 7 d. Vilniuje mirė atsargos majoras Jonas Soblys.

Bet karininko su tokia pavarde nepriklausomos Lietuvos kariuomenės sąrašuose nebuvo. Taigi, iš kur jis, kas jis?

Jonas Soblys, gimęs 1898 m. birželio 25 d. Gubernijos dvare, netoli Šiaulių, buvo raudonosios armijos karininkas, ir į Lietuvą sugrįžo su antrąją sovietų okupacija.

Ryšium su Soblio mirtimi, šių žodžių autoriui prisimena vieną gana būdingą smulkmeną. Tai buvo Paryžiuje. Tuojuo po 1926 metų gruodžio 17 perversmo Lietuvoje. Jonas Soblys buvo karininkas Maskvoje, o jo brolis - studentas Paryžiuje.

Gana to, kad viename savo laiške iš Maskvos Jonas Soblys savo broliui į Paryžių parašė nuomonę apie tą perversmą Lietuvoje.

"Tautiniu atžvilgiu šis perversmas Lietuvai gali išeiti į sveikatą" - žodis į žodį atsimeinu tą sakinį Jono Soblio laiške iš Maskvos.

Visuomenė skundžiasi, kad ją apniko elgetos. Garbingi elgetos, bet vistiek elgetos. Kiekviena atkišta ranka palydima litanijomis ir maldomis. Žodžiu, -

Veidrodis teisybės, indas dvasios pilnas, tik reikia pinigų...

Žinoma, kad reikia pinigų Vilkui, Amerikos Lietuvių Tarybai, Balfui, Bendruomenei, Vasario 16 gimnazijai, Kultūros Fondui, jeigu toks dar yra, sportininkams, skautams, studentams ir pagaliau - ką gali žinoti, kada velnias juokiasi - atsarginei tėvynei Britų Hondure steigti.

Ne bėda, kad mūsų tautiniams, kultūriniais ir politiniams veiksniams reikia pinigų. Be to neišsiverčia nė viena tauta. Tuo labiau - laisvės netekusi tauta, jos atplaišos.

Bet bėda, kad visi tie garbingi elgetos, eidami rinkti aukas tiems kilniems tikslams, nė žingsnio nežengia be spaudos, be laikraščių, kurie yra visų mūsų veiksnių veiksnys ir kurie kartu yra patys didžiausi suskia.

J. Tysliava, Jr. nuotrauka

PROF. VYTAUTAS MARIJOŠIUS praeitą savaitę New Yorke akademikams skautams kalbėjęs apie lietuvišką muziką Nepriklausomoje Lietuvoje. Jo kalba, išklaudyta su nepaprastu dėmesiu vėliau sukėlė labai gyvas diskusijas.

CHRUSČIOVAS APIE TAIKĄ IR BOMBAS

Chrusčiovas Kremliuje pareiškė, kad Sovietų Sąjunga kasmet pagaminanti apie 250 vandeninių bombų, bet jie su mielu noru jas, kartu su visomis raketomis, paskandintų jūrose, jei tik galėtų įgyvendinti pasaulinio nusiginklavimo planą.

Kalbėdamas grupei laikraštinių Kremliuje, Chrusčiovas betgi pareiškė, kad Sovietų Sąjungos užpuolimo atveju, "mes galėtume nušluoti nuo žemės paviršiaus visus savo priešus." Nikita yra įsitikinęs, kad santykiai tarp Sovietų Sąjungos ir Jungtinių Valstybių esą pagerėję ir kad prezidentas Eisenhoweris nuširdžiai trokštąs taikos.

Chrusčiovas paminėjo ir Rockefellerį, bet jam atrodė, kad New Yorko gubernatorium negalima pasitikėti.

- Yale ir Harvardo universitetai linke atsisakyti federalinės valdžios patalpos, apie 500,000 dolerių, protestuojant prieš ištikimybės pareiškimo reikalavimą.

- Winston Churchill, kuriam netrukus bus 85 metai, dėl skausmų krūtinėje, negalėjo pasimatyti su Vakarų Vokietijos kancleriu Adenaueriu.

- Ryšium su Latvijos nepriklausomybės 41 metų sukaktimi, lapkričio 18 d. New York Times savo vedamajame pažymėjo, kad "Washington mūsų vertybė tebeprapažįsta Latvijos ministeri."

Leonų duktė Regina ir sūnus Tomas tikisi greitai atvyksią pas tėvus

(Specialus pranešimas iš Chicagos)

Nuo Čikagiškių Pauliaus ir Elenos Leonų susitikimo su N. Chrusčiovu jau praėjo kelios savaitės. Visas jų vaikų - dukters Reginos ir sūnaus Tomo atvykimo iš Lietuvos reikalas nepertraukiamai tebėra didžiųjų Amerikos informacijų šaltinių bei šio krašto viešosios nuomonės - spaudos, radijo ir televizijos dideliame dėmesyje.

Čikagiškiai Paulius ir Elena Leonai visą laiką yra glaudžiamie telefono, telegramų bei laišku ryšyje su dukra Regina ir sūnumi Tomu.

Praėjusią savaitę, lapkričio 12, Leonai gavo dukros Reginos laišką (oro paštu išsiųsta iš Lietuvos lapkričio 2), kuriame ji rašo:

"Brangūs Tėveliai, šiandien gavau nuo Jūsų laišką, kuris rašytas spalio 24 d. Jau anksčiau buvau nuėjusi į Užsienių Reikalų Ministeriją, bet ten tokių reikalų netvarko, tai priklauso Vidaus Reikalų Ministerijai, kur aš šiandien buvau nuėjusi. Jie

irgi viską žino apie mus, sakė, kad kol kas nieko nereikia, bet greit būsim pašaukti jų pačių, - tada, kai jiems duos išakymą iš Maskvos. O taip viskas tvarkoj, nes dokumentai jau seniai yra pas juos. Liepė laukti pranešimo, OVIR - tai yra visų išdavimas Vilniuje. Gal greitai viskas išsispręs. Aš taip pat parašiau pirmininkui Chrusčiovui laišką. Tikiuos, kad greit galėsiu pasimatyti.

Mes gauname nuo Jūsų dažnai laiškus, aš taip pat parašau..."

Toliau Regina rašo:
"Per spalio šventes, 7 - 8 d. važinėju į namus. Naujienų nėra pas mus. Oras kol kas gražus, geras ruduo, Jūsų išsiilgusi Regina"

Čikagiškiai Leonai prieš kurį laiką pasiuntė į Maskvą telegramą N. Chrusčiovui ir telefonu iš Chicagos kalbėjosi su SSSR ambasada Washingtone.

Is sovietinės ambasados platokame pasikalbėjime Leonai buvo patikinti, kad SSSR ambasadai visas reikalas yra gerai žinomas. Sovietų ambasada esant nuomonės, kad vaikų iš Lietuvos atvykimas yra tik trumpo laiko klausimas.

P. ir E. Leonai yra viltingai įsitikinę, jog Kalėdas ir N. Metus galės švęsti jau kartu su savo vaikais - Regina bei Tomu.

- Premjeras Abdul Karim Kassim pareiškė, kad dabar, kai "Irakas išlaisvintas nuo imperialistų," nesą jokių kliūčių jungtis su Sirija ir Jordanu. Kaip žinoma, Sirija yra dabar sąjungoje su Egiptu.

BERLYNO KUPSTAS NEAPVERS VEŽIMO

Lapkričio 17 d. į Londoną atskrido Vakarų Vokietijos kancleris dr. Konradas Adenaueris tartis su ministru pirmininku Haroldu Macmillanu, ir čia pat paaiškėjo, kad Berlyno klausimas bus ištrauktas į viršūnių konferencijos agendą.

Kaip žinoma, Adenaueris iki šiol tvirtino, kad bet koks Berlyno klausimo svarstymas Rytų-Vakarų viršūnių konferencijoje būtų neišmintingas ir net pavojingas.

Priešingos nuomonės buvęs premjeras Macmillanas. Jis dabar kancleriui Adenaueriui pareiškė, kad šiuo metu būtų nerealu apsilenksti su Vakarų Berlyną, kada svarstomi pagrindiniai Rytų ir Vakarų ginčo klausimai.

Bet Adenaueris vis dėlto pareiškė, kad, jo nuomone, betkoks susitarimas su

Sovietais dėl Berlyno "susilpnintų ir pablogintų" Amerikos, Britanijos ir Prancūzijos okupacinių jėgų padėti vakariniame to miesto sektoriuje.

- Ateinanti pavasarį Prancūzijos prezidentas de Gaulle žada aplankyti Kanados premjerą Diefenbaker Otawoje.

- Is Tuniso pranešama, kad ryšiai tarp Alžyro nacionalistų ir prancūzų vyriausybės jau užmegsti ir netrukus bus pradėta tartis dėl taikos.

- Olandų astronomas dr. Jan H. Oort praneša apie pastebėtus milžiniškus vandenilio stulpus Paukščių Tako žvaigždyno centre. Saulė su savo planetomis yra tik viena iš 10 bilijonų žvaigždžių, sudarančių Paukščių Tako žvaigždyną, sako tas astronomas.

NAUJOJI NEW JERSEY LIETUVIŲ TARYBOS VALDYBA. Sėdi: (iš kairės į dešinę) Jieva Trečiokienė - vicepir., A. Salvest - pirmininkas, Izabelė Dilienė - vicepir. Stovi: Petras Velevas - vicepir., dr. Petras Young (Jankauskas) - vicepir. ir Vladas Dilis - sekretorius. Trūksta išdėtininko L. Morkūno.

Naujoji New Jersey Lietuvių Tarybos valdyba ir jos planai

Neseniai išrinkta New Jersey Lietuvių Tarybos valdyba pasiskirstė pareigomis: adv. Andr. Salvest - pirmininku, vice-pirmininkais - Izabelė Dilienė, Jieva Trečiokienė, Petras Velevas ir dr. Petras Young (Jankauskas), sekretorium - Vladas Dilis ir išdėtininku Leonas Morkūnas.

Naujoji N. J. L. Tarybos valdyba yra užsibrėžusi atlikti daug svarbių darbų. Pažymėtini yra šie:

a) suburti New Jersey lietuvius į vieną organizuotą vienetą kultūriniam ir politiniam veikimui, aktyviai dalyvaujant Amerikos politiniuose veiksmuose.

b) įvairiomis progomis, o ypač per Lietuvos Nepriklausomybės minėjimus, garsinti Lietuvos vardą ir viešumon kelti jai padarytas skriaudas.

Vienos ar kitos kolonijos daromi Lietuvos Nepriklausomybės minėjimai nors yra naudingi, tačiau neapima to mato, kuris būtų, jei New Jersey lietuviai suruoštų visuotinį minėjimą vienoje kurioje nors New Jersey vietoje.

Todėl N. J. Lietuvių Taryba ateinančiais metais (data bus paskelbta vėliau) yra nusistačiusi tokį visuotinį Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą suruošti, ir jis, greičiausiai, įvyktų Kearny - Lietuvių Katalikų Bendruomenės Centro salėje.

Tam tikslui gruodžio 13 d. (sekmadienį) 2:30 po pietų šaukiamas visų New Jersey Lietuvių organizacijų ir klubų atstovų suvažiavimas šioms reikaloms aptarti ir reikalingoms komisijoms išsirinkti.

Organizacijos, gavusios pa-

kvietimus, prašomos atkreipti į tai rimtą dėmesį.

Kadangi ne visos Lietuvių organizacijos New Jersey Lietuvių Tarybai yra žinomos, tai tos, kurios atskirų pakvietimų negautė, remdamosi šiuo pranešimu, siunčia savo atstovą į draugijų suvažiavimą.

Laškus New Jersey Lietuvių Tarybai rašyti: 543 South Clinton St., East Orange, N. J., arba - 8 Davis Ave., Kearny, N. J.

J. MELYNIS

LIETUVIŲ DIENA

YONKERS, N. Y. - Vietos lietuviai susilaukė malonios staigmenos: Yonkers miesto taryba, pasiūlius I apylinkės tarėjui Kennest T. Grosse ir IV apylinkės tarėjui Jesse M. Eisen, priėmė rezoliuciją, pavedančią miesto merui proklamuoti 1959 m. gruodžio 30 d. LIETUVIŲ DIENA, ryšium su Yonkers lietuvių Piliečių Klubu 50 metų išsteigimo sukaktim.

Atitinkamas raštas, pasirašytas miesto mero Kristen Kristensen, miesto sekretoriaus (city clerk) ir visų 12 valdybos narių, atsiųstas Lietuvių Piliečių Klubu prezidento John C. Rauski vardu. Yonkers lietuviai, pradėję čia kurtis prieš 60 metų, tokio malonaus dėmesio susilaukė pirmą kartą ir todėl yra labai patenkinti ir dėkingi.

J. BRAZINSKAS

NEPAMIRŠKITE ATNAUJINTI PRENUMERATOS!

JOHN BALTADUONIS
FRANKFORD AVENUE
Cafe
1700 Frankford Avenue
Philadelphia, Pa.

JOE & JOHN
FRIENDLY SERVICE

JONAS KARPUS
JUOZAS KASLAS
Savininkai

- SUNOCO -

Telefonas: APplegate 7-9515
GAS - OIL - TIRES
BATTERIES
A to Z LUBRICATION
588 Jamaica Avenue
BROOKLYN 8, N. Y.
Highland Place kampas

HARTFORD, CONN.

KULTŪRINGAS VAKARAS

Kad ir dregnas, niurus lapkričio 14 vakaras buvo, vistiek Hartfordo LB narių ir bičiulių nemažas būrelis susirinko posėdžio bei pobuvėlio Am. Liet. Pil. Klube.

LB narių ir jų svečių nuotaika buvo labai gera. Prie gėlemis papuoštų stalų buvo ir čerkutė, o prie arbatėlės - torto. Tai retas toks LB narių ir bičiulių pabendravimas, išpūdingas vakaras.

LB apyl. pirm. W. M. Chase pravedė posėdį, pristatė prof. V. Balčiūną, kuris savo paskaitoje aiškiai pavaizdavo LB kultūrinę veiklą, organizacinę darbą, 7 metų laimėjimus išvijos švietimo ir kultūros srityje. Be to, jis reikšmingai pabrėžė: "Kultūrinė veikla, organizacinis ir švietimo darbas, taip pat LB finansų stiprinimas vykti privalo iš LB apylinkių, o ne iš LB Valdybos Centro."

Kalba - pasakė Hartfordo LB Apygardos pirm. Bagdonas iš New Haveno, taip pat, dr. P. Vileišis ir p. J. Valaitis iš Waterburio. Vėliau sekė diskusijos, narių kalbos ir nuomonių pareiškimai. Žodžiu, pobūvis buvo sėkmingas. Po paskaitos, kalbų ir diskusijų nariai ir svečiai linksminosi, kalbėjosi ir, paviešėję, skirstėsi tikrai geroje nuotaikoje. Geistina daugiau tokių vakarėlių.

Šiame LB narių susirinkime taut. solid. įnašų sumokėjo 60 dol. ir naujų narių į LB kultūrininkų eiles išrašė.

Valdyba dėkoja poniams Guntulienei ir Šerkšnienei už tokią gražų šio pobuvėlio paruošimą, taip pat dėkoja P. Nenortui, šio vakarėlio šeimininkui, p. Nenortienei talkinusiai LB kasininkui p. Klimui, priimančiam narių taut. solid. įnašus.

--Koresp. V.

J. Tysliavos, Jr. nuotrauka

INŽINIERIUS JOKUBAS TREČIOKAS, Waterburio Lietuvių Tarybos pirmininkas, plačiai žinomas lietuvių veikėjas Conn. valstybėje, praeitą savaitę aplankęs Vienybės įstaigą Brooklyne.

Geras dalykas ateina

Padidintas dividendas **3 1/2%** / metus

Pradedant 1959 M. SPALIO 1 D. ir tęsiant patenkinamą uždarbį.

SKAICIUOJAMAS METŲ KETVIRČIAIS

Dividendai išmokami 4 kartus per metus PRADĖKITE TAUPYTI DABAR

THE *Kings County* SAVINGS BANK

Incorporated 1860

2 PATOGIOS ĮSTAIGOS:

135 Broadway prie Bedford Avenue

539 Eastern Parkway prie Nostrand Ave.

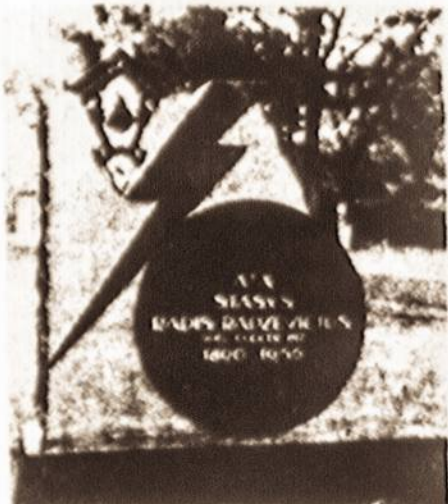
Member Federal Insurance Corporation

Didžiausia paminklų gamybos įmonė Chicagoje

SAINT CASIMIR MONUMENT CO.

HAROLD E. NELSON
Prezidentas

3914 WEST 111th STREET
CHICAGO, ILLINOIS
(Prie Šv. Kazimiero kapų)

Telefonas: BEdarcrest 3-6335
KALBA LIETUVISKAI

KLAUSKITE PATYS SAVES

J žemiau patiektus klausimus jums atsakys firma, kuriai rūpi geras patarnavimas prieš jums siunčiant

DOVANŲ PAKETUS Į U.S.S.R.

1. Ar firma yra patikima?
2. Ar yra tai įrodžiusi?
3. Ar ji rūpestingai supakuoja, išsiunčia ir paruošia visus reikiamus dokumentus?
4. Ar ji naudoja geriausius įpakavimui dėžes?
5. Ar išikro ši firma dirba daugiau, kaip 25 metus?
6. Ar ji yra oficialiai patvirtinta?

Atsakymas bus TAIP i visus aukščiau patiektus klausimus, jeigu jūs savo dovanų paketus siųsitate per bet kurį iš skyrių:

GLOBE PARCEL SERVICE, Inc.

716 Walnut St.
PHILADELPHIA 6, PA.
WAlnut 5-3455

1991 Broadway
NEW YORK 23, N. Y.
LYceum 5-0900

263 Market St.
NEWARK 2, N. J.
MARket 3-1968

4102 Archer Ave.
CHICAGO 32, ILL.
FRontier 6-6399

6446 Michigan Ave.
DETROIT 10, MICH.
TASHmoo 5-7560

390 W. Broadway
S. BOSTON 27, MASS
ANDrew 8-8764

1313 Addison Rd.
SUPERIOR Ave. & 71 St.
CLEVELAND 3, OHIO
UTah 4-0807

683 Hudson Ave.
ROCHESTER 21, N. Y.
BAker 5-5923

346 Third Ave.
PITTSBURG 22, PA.
GRant 1-3712

SIŪSKITE JUSŲ PAKETUS TUOJAU MUMS
MES JUOS IŠSIŪSIME GREIČIAU

Krislai ir rąstai kitų akyse...

Tokia jau žmogaus prigimtis, kad višais atvejais, ar tai vadovaujančiam darbe visuomenės priešakyje, ar savo asmeniniuose rūpesčiuose paskendęs, jis visų pirma lieka tik žmogus, tai yra, su savo silpnėmis ir teigiamybėmis. Labai vykusiai šita esminė kiekvieno žmogaus bruožas išryškimo gausūs pastarojo meto atsiminimai, lietuvių ir svetimomis kalbomis, juos skaitant, susidaro bendra žmogaus apybūža: greta gabaus politiko, huspelnišio vaistybės vyro, karo vado ir net genijaus, iškyla ir jo žmogiskosios menkystės, klaidos, nepramatymai, sunkumai...

Ir lietuviškose atsiminimų laidose nėra nieko tragiško ir nepaprasto, nors dėl jų "sutirštintų neigiamų spalvų" kai kas rūstauja. Tiesa, kai kurių atsiminimuose iš ano meto vadovaujančius asmenis kreiptas žvilgsnis iš jų silpnųjų taško, kai anksčiau apie juos buvo įprasta kalbėti gal kiek perdėtomis teigiamybėmis sąvokomis. Būna ir kilo tam tikras lūžis tarp kai kieno ligi šiolinio galvojimo apie tuos asmenis ir dabar pasirodžiusiuose atsiminimuose pateiktų faktų. Tas lūžis yra dar didesnis, jei asmeniniai ar partiniai tikslai, tik teigiamybės kalbamų žmonių turi būti keliamos.

Kita vertus, genijai gimsta tik šimtmečiais, o kasdien, kasvalandą ir kasminutę paprasti mirtingieji... Ir jie užpildo gyvenimą, užpildo nuo eilinio žmogaus iki visūnių, tie nuodėmingi mirtingieji. Nes "kas be nuodėmės, tam mesk akmenį"...

Bet kitų nuodėmės arba, švelniau tariant, silpnybės nepalyginamai lengviau pastebėti, negu paties savo. Juk ne be pagrindo Sv. Rašte įpėta: "Kam gi tu matai savo brolio akyje krislį ir nematai rąsto

savo akyje? Veidmainy, pirma išmesk rąstą iš savo akies, o paskui tu matysi, kaip išmesti kristą iš tavo brolio akies." (Mato 7, 3-5).

Tie žodžiai, atrodo, buvo pramatyti ir šių dienų lietuvių išsivijai. Štai Clevelando organizaciniame gyvenime atsitiko "toks smulkus kasdieniškas reikalukas," kuris nenoromis priminė tą šventraščio palyginimą.

O atsitiko taip, kad vienoje lietuvių organizacijos valdyboje iškilė nuomonių skirtumas. Pirmininkas protestavo prieš valdybos nario skirtingą nuomonę, o šis protestavo prieš pirmininko protestą! Rezultate valdybos nariui teko pasitraukti iš valdybos. Bet tuo dalykas nesibaigė. Pasitraukusio valdybos nario akyse pasipylė rąstai, kad jis toks ir anoks, kad jis beveik nullis, o ne žmogus. Dažnai sakoma, jog visuomeninio darbo vengiantieji šmeižia dirbančiuosius asmenis. Išdėmėtina, kad Clevelande atsitiko beveik priešingai: rąstai prieš šį asmenį, kaip atrodo, pasipylė iš vadovaujančio valios.

Šios "kasdieniškos smulkmenos" gal nevertėtų minėti spaudoje, jei tai nebūtų epideminio pobūdžio liga išsivijoj. Liga piktybinė, niekinti kitus asmenis, kurie kiek skirtingai galvoja arba kitaip parašo, negu tili tautiečiai ar jų partijos norėtų.

Bet šis asmuo turėjo laimės išrodyti, jog skelbiami rąstai lieka tik krislais, o žmogus — žmogumi. Jis pasitraukęs iš tos valdybos patylojis, kaip kieno nickinamas, tačiau kitos organizacijos buvo išrinktas valdybos pirmininku.

Tai būdingas pavyzdys ne tik Clevelandui, bet ir kitoms lietuvių kolonijoms, ko kartais vertos skelbiamos asmenų atestacijos. Kai vieny asmens vertybė suniekinama, tai kitų jis gali būti iškėliamas iki vadovaujančio posto. Nes kiekvienas, kalbėdamas apie kitus, yra ištaigojamas savo asmens subjektyvumo, tikslo, kuriuo jis apie tai kalba, savo asmeninių pažiūrų, inteligencijos ir gal kartais blogos valios arba tos epideminės ligos.

Kartais priklauso spaudai, kad ji per daug neigiamybų skelbianči. Bet kagi, ne, veidrodis kalbas, jei veidas kiek raudkietas ar iškreiptas. Veidrodis — šiuo atveju spauda — padeda "raudkietiesiems" pasitaisyti. Pagaliau, jei kada spauda ir suklysta, neteisingai parašo, suinteresuoties visuomet yra progos netiesą atitaisyti.

O kaip su rąstų kitų akyse įsitikimojais? Kas jų pasaulišką kalbą gali atitaisyti? Jie ir neturi tikslo kovoti su negerovėmis, bet tik kitų krislais pridengti rąstus savo akyse.

— Ilgametis A. L. Tautinės Sąjungos Clevelando skyriaus pirmininkas Julius Smetona dabar nebeįėjo į naujai perrinktą valdyba. Valdybos pirmininku išrinktas Feleksas Mackus.

— Čiurlionio ansamblio vadovas Alfonsas Mikulskis, atšventęs savo amžiaus 50-ties metų sukaktį, vėl ėmėsi platesnio masto liaudies dainos meno skleidimo. Po gastrolių Chicagoje, Čiurlionio ansambliu ruošiasi visai eilė kitų koncertų. Be to, jis kuria naujas dainas Čiurlionio ansamblio sukaktuviniam 20-ties metų koncertui.

— Po sėkmingo pasirodymo "Lapu baliu," Chicagoj, solistė Aldona Stempuzienė lapkričio 29 d. Hartforde, Conn. išpildys naujo kūrinio K. Bradūno poemų rinkinio "Maras," kuriam muziką sukūrė clevelandietis J. Svedas.

DAINAVOS ANSAMBLIO narių dalis, berepetuojančių "Vestuvių" veiklą. Kairėje (su skrybėle) matyti tikininkaičio Levo Jurkaus rolę vaidinantis Stasys Bernatavičius.

Chicago lietuvų meno ansambliu Dainava, kitais metais besirengiantis minėti savo 15 metų gyvavimo sukaktį, dabar ištemptai ruošiasi naujam muzikiniam pastatymui. "Vestuvės" vadinasi šis naujas J. Ignatonio paruoštas 3-ju veiksmų veikalas, parašytas pagal lietuvių liaudies papročius.

Šiame veikalė vaidina nemaža žymesniųjų Chicago aktorų: Alf. Brinka, J. Balutis, E. Petrokaitė-Rukuižienė ir kiti, o jiems talkininkaujį eilė vaidintojų iš pačių ansamblių tarpo. Jaunimą, muzikantus, dainininkus bei šokėjus sudaro didelė ansamblio šeima — virš 50 asmenų. Veikalą režisuoja Lietuvoje ir Anglijoje praktikos įgijęs asmuo A. Kaučienas, padedamas 14 metų ansamblyje "išstarnavusio" A. Smilgevičiaus. Pažymėtina, kad viena didesniųjų rėlių čia taip pat turi vienas iš nedaugelio Dainavos veteranų, daugiau nei 14 metų čia bedirbantis Albertas Stočius.

"Vestuvių" pastatymui jau yra paruoštos originalios dekoracijos, kurias nupiešė dail. J. Trišys. Nors iki veikalo premjeros (1960 m. sausio mėn. 24 d.) dar yra likę daugiau negu 2 mėnesiai, tačiau daugumas dainų bei šokių jau yra paruošta. Dainas ruošia Algis Svedas, Faustas

Strolia ir Stepas Sodeika, taut. šokius — Izolda Ralienė.

Dainaviečiai dabar repetuoja du kartus savaitėje Hollyvoodo salėje, kur šalia vyresniųjų galima užtikti ir nemažą jaunimo. Čia yra pažymėtina jau 7 metus Dainavoje bedainuojanti narė Emilija Cepnerienė, kuri paskutiniu metu į ansambliū įjungė ir dvi savo dukras — Ireną ir Liliją, kurios čia dainuoja ir šoka taut. šokius. Turint daugiau tokių pavyzdžių, Dainavos ansambliui ar kitiems meno vienetais pakaitu turėtų niekada nepritrūkti.

Dabar trumpai pažvelkime į Dainavos ansamblio praeitį.

Dainava gimė 1945 m. Vokietijoje, o į JAV persikėlė 1950 m. ir išsikūrė Chicagoje, kur susirinko apie 80 jos narių. Emigracija sudarė tik kelių mėnesių pertrauką, po kurios jau naujame krašte buvo pradėtos repetacijos. Prie Dainavos atgavimino JAV daug prisidėjo dr. Gylys, didelis Dainavos bičiulis ir globėjas ir ilgametis jos valdybos pirmininkas Albinas Dzironas. Čia choro dirigentu pakviestas muz. St. Sodeika, kuris dar ir Vokietijoje paskutiniaisiais metais buvo šioje pozicijoje.

Pirmasis Dainavos pasirodymas Amerikoje įvyko 1950 m. spalio mėn. 8 d., kada buvo surengtas religinės muzikos koncertas Sv. Kryžiaus bažnyčioje. Nuo tada Dainava kasmet yra surengusi nemažą koncertų, muzikinių veikalų pastatymų ir dalyvaus daugelio parengimų bei minėjimų programose. Su koncertais Dainava aplankė Clevelandą, Detroitą, Wilkes-Barre, New Yorką, Rockfordą, Kenosha, Hamiltoną, Toronto ir kt. vietas.

Savo veiklos dešimtmetį Dainava atšventė 1955 metais gegužės mėn. 8 d. ir jubiliejiniam koncerte dalyvavo Čiurlionio ansambliu iš Clevelando, kuris, kaip ir Dainava, yra persikėlęs iš Vokietijos. Paskutiniaisiais metais Dainava rodosi rečiau, bet jos duodami koncertai ar pastatymai visad yra mieli ir daugelio lankomi. Ypač daug susidomėjimo susilaukia religiniai koncertai ir muzikiniai pastatymai, kurie yra Dainavos specialybė. Kas matė "Nemunas žydi," "Šienaplūtę" ar "Beivius," turėjo progos išitikinti Dainavos pajėgumų muzikinių veikalų paruošime bei išpildyme. EDV. Š.

SKAITYTOJAI!

Remkite tuos biznieriū, kurie skelbiasi Vienybėje, nes jie tuo būdu remia jūsų laikraštį.

Skaitytojai, kurių prenumerata baigėsi, ar greitai laiku baigėsi, maloniai prašomi naudoti šį kuponą, siunčiant savo mokėstį.

(Kada jūsų prenumerata baigiasi — žiūrėkite greta savo vardo ir adreso laikraštje.)

VIENYBĖ

192 Highland Blvd., Brooklyn 7, N. Y.

Slunčiu prenumeratą už Vienybę:

- Už tris metus \$15.00
- Už du metus \$12.00
- Už vienerius metus \$7.00

Vardas _____

Adresas _____

Miestas _____

Zona _____ Valst. _____

UNIVERSAL SAVINGS

DABAR MOKA
UŽ APDRAUSTUS
SHARE ACCOUNTS

4 1/4%

DIVIDENDO
SĖRŲ SĄSKAITOS
INVESTMENTUS

Uželkite šiandien arba telefonuokite tuojau, kad galėtumėte gauti didesnę nuosimtį už savo santaupas.

UNIVERSAL SAVINGS & Loan Association

1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO, ILLINOIS
TELEFONAS: HAYMARKET 1-2028

VISOS TAUPYTOJŲ SĄSKAITOS APDRAUSTOS IKI \$10,000.00

**DAILININKO J. PAUTIENIAUS
PARODA PHILADELPHIJOJE**

Šiuo metu Liberty Federal patalpose, 202 N. Broad Street, Philadelphiaj, vyksta Juozo Pautieniaus darbų paroda, kuria domisi ne tik lietuviai, bet ir kitataučiai. Paroda uždaroma šį sekmadienį, todėl Philadelphiajos lietuviai, kurie jos dar nematė, raginami apsilankyti. Šį penktadienį paroda bus atdara nuo 9 v. r. iki 8 v. v. Seštadienį — nuo 2 v. iki 5 v. p. p. Šis sekmadienis, kaip sakyta, paskutinė parodos diena, ir galima lankyti nuo 2 iki 6 v. v. Šioje parodoje dail. J. Pautienius išstatęs net 36 dalykus. J. Pautienius, savo kūrybos užmojais ir pasiekimais, tikrai yra labai idomus dailininkas. Apie jį dailininkas Mikas Šileikis taip sako:

"Dail. J. Pautienius šiame krašte yra daugiausia individualių parodų surengęs. Jo kūrinių turi išsigijusi Čiurlionio Galerija Chicagoje, Kauno Karo Muzėjus, Sv. Kazimiero Akademijs Romoje, dr. Račkaus muzėjus ir daugelis privačių asmenų. Kitataučių meno parodose yra laimėjęs keletą premijų, jų tarpe 1957 m. All-Illinois Society of Fine Arts premija. 1957 m. Navy Pier Didžiojoje parodoje kurioj dalyvavo 1,520 dailininkų, laimėjo populiarumo premiją."

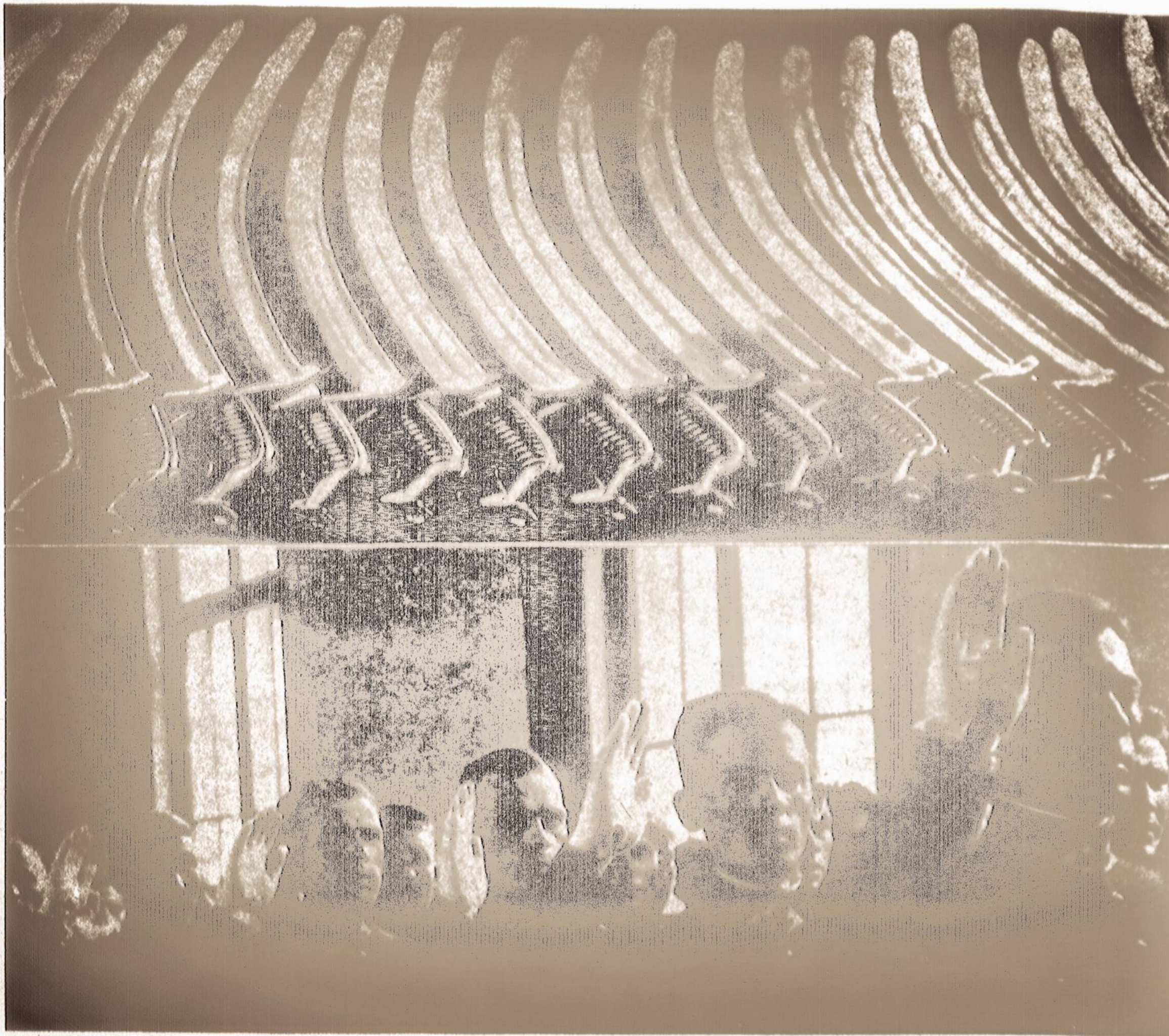
**BANGA
TELEVISION**

VYT ZELENIS, Savininkas
3423 FULTON STREET
BROOKLYN 8, N. Y.
Telefonas: APplegate 7-0349

Parduodama: televizija, radijas, Hi-Fi stereo fonografai, didelių sturbliai, oro vėsintuvai. Didelės nuolaidos Admiral ir Motorola aparatams. 40 nuosimčių nuolaidos Blaupunkt vokiškiems Hi-Fi.

Taisoma televizija, stereo Hi-Fi bei radijas. Darbo valandos kasdien iki 7 val. vak. Penktadieniais iki 9 v. v.

„BE REIKALO NEPAKELK, BE GARBĖS NENULEISK...“

Paskutinės Lietuvos Karo Mokyklos kariūnų priesaika

„Aš prisiekiu Visagalio Dievo akivaizdoje, kad, nesigailėdamas savo jėgų ir gyvybės, ginsiu Lietuvos Valstybės garbę ir Nepriklausomybę nuo visų jos priešų, sąžiningai vykdysiu valstybės įstatymus ir savo viršininkų įsakymus, šventai laikysiu visas patikėtas man paslaptis, Lietuvos priešams jokių žinių neteiksiu ir visa, ką tik apie juos sužinosiu, tuojau pranešiu savo viršininkams.

Taip man, Dieve, padėk“.

Ar dabar jau Military Attache?...

Neseniai New Yorke posėdžiavusio Pavergtųjų Europos Tautų Seimo darbotvarkėje teko užtikti toks kuriozas. Tarp eilės sužymėtų kalbėtojų vardų, kaip pavyzdžiui, „Jozef Kovago, former Mayor of Budapest,“ arba „Stefan Korbonski, former Chief of the Underground Government in Poland,“ yra ir du lietuviai kalbėtojai — prelatas Jonas Balkūnas ir Vincas Rastenis. Pirmasis skaitė invokaciją, o antrasis — paskaitą. Idomu, kad tarp tų buvusiais ir esamais titulais pasipuošusių kalbėtojų, Vincas Rastenis figūravo, kaip „Former Military Attache of Lithuania in Paris...“

Andai V. Rastenis Dirvoje aiškino, ką diplomatiniam žodyne reiškia igaliotas ministeris, charge d'affaires, attache ir t. t. Nejaugi V. Rastenis, autosugestijos

dėka, būtų iškalbėjęs sau tą „military attache,“ kuriuo jis niekada nebuvo ir kuriam jis, kaip civilis žmogus, nėra kvalifikuotas? Iš kitos pusės, jeigu Lietuvos Tautininkų Sąjungos generalinio sekretoriaus titulus V. Rasteniui dabar „ne prie veido,“ tai, rodos, jis galėjo pasivadinti Lietuvos Nepriklausomybės Tarkos pirmininku, kaip tai yra padarę kiti to PET seimo posėdžio kalbėtojai. Bet ne. V. Rastenis pasipuošė tokiu titulu, kurio jis niekad neturėjo...

Keistas, tas Rastenis. Jis, lyg ta kurpka kilpose, išsipainioja ir paskui bandyk, jei gudrus, išsipainioti. Kai praėitą vasarą mūsų spauda paskelbė tą Rastenio „išpažintį“ bolševikams, tai jis, vietoj pasiteisinęs, dar labiau išklampojo. Tik

reikia prisiminti jo pasikalbėjimą su Darbininko atstovu...

Arba, štai, New Jersey tautininkai pasikviečia Rasteni su paskaita apie Vilnių. Paskaita, ryšium su 20 metų Vilniaus grąžinimo Lietuvai sukaktimi, būtų buvusi visai nekvaile, jeigu prelegentui staiga nebūtų šovusi į galvą kvaile mintis smerkti tą visos tautos, visų partijų ir vyriausybės 19 metų vestą „Ei, pasauli, mes be Vilniaus nenurimsim“ politiką. Ar nuostabu, kad kaskurie to tautininkų suvažiavimo dalyviai tiesiog plectu šoko prieš Rasteni? Nenuostabu, nes paskiau, po savaitės ar daugiau laiko, kai Philadelphiaje įvyko kitas tautininkų sąskrydis, V. Rastenis, anot vieno tautininkų vei-

(Nukelta iš 7 psl.)

AS NORIU, KAD MANE
IŠTREMŲ Į VILNIŲ...

(Atkelta iš 4 psl.)

SPAUDĄ ATGAVUS

Rusų valdžiai leidus lietuvišką spaudą ir inž. Petriui Vileišiui įsteigus pirmąjį lietuvišką dienraštį Vilniaus Žinias, kilo sumanymas steigti dar vieną laikraštį, pavadintą Lietuvos Ūkininku ir skirtą kartu atstovauti lietuvių demokratų srovei 1905 m. jį redaguoja A. Smetona, perėmęs redakciją iš Jono Jablonskio. Redaguodamas Lietuvos Ūkininką, A. Smetona stengėsi jį daryti ne tiek politinį, kiek praktinį, naudingą ūkininkams.

Vėliau atvykęs į Vilnių kun. J. Tumas pakvietė A. Smetoną drauge su juo redaguoti P. Vileišio leidžiamą Vilniaus Žinias. Perdavęs Lietuvos Ūkininką naujam redaktoriui dr. J. Bagdonui, Smetona 1906 m. rudenį tapo Vilniaus Žinių redaktorium. Kun. J. Tumo prašomas, jis čia vadovavo daugiausiai politinei bei poleminei sričiai, skelbdamas lietuvių tautos vienijimo mintį.

Netrukus, jis su kun. Tumu įsteigė naują laikraštį — Viltį, kuriame sėkmingai skelbė savo užbrėžtas idėjas.

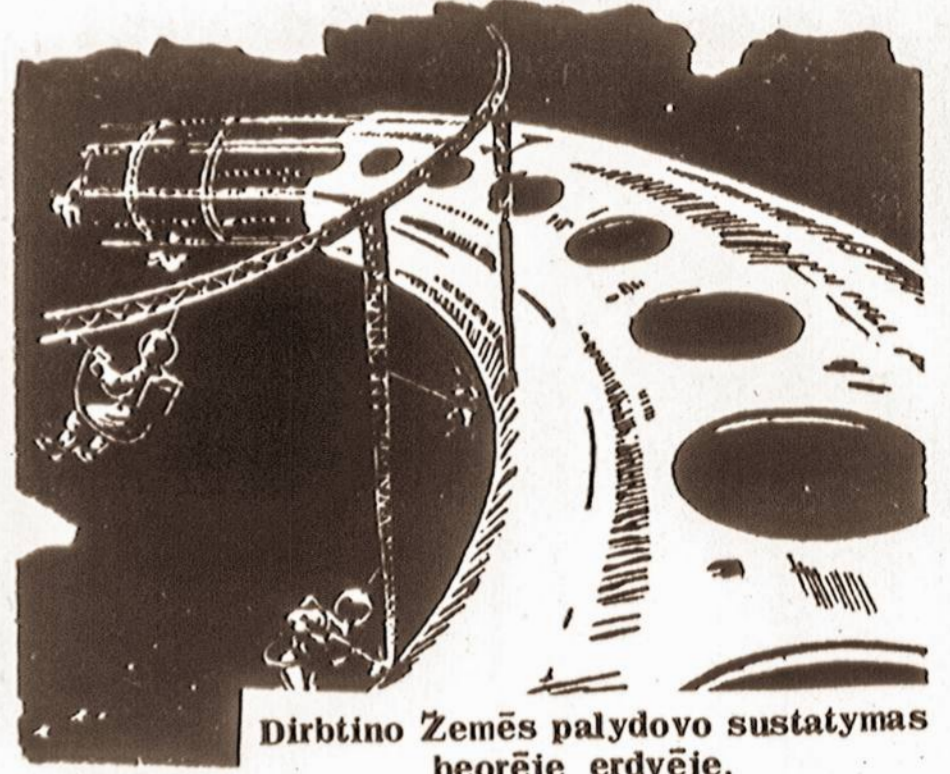
Vadinasi, Antano Smetonos išstėmimas į Vilnių davė gražaus lietuviško vaisiaus.

Antanas Smetona laike vienu valstybinių iškilmių Kaune.

Tarpplanetines keliones

DIRBTINIS ŽEMĖS PAILYDOVAS

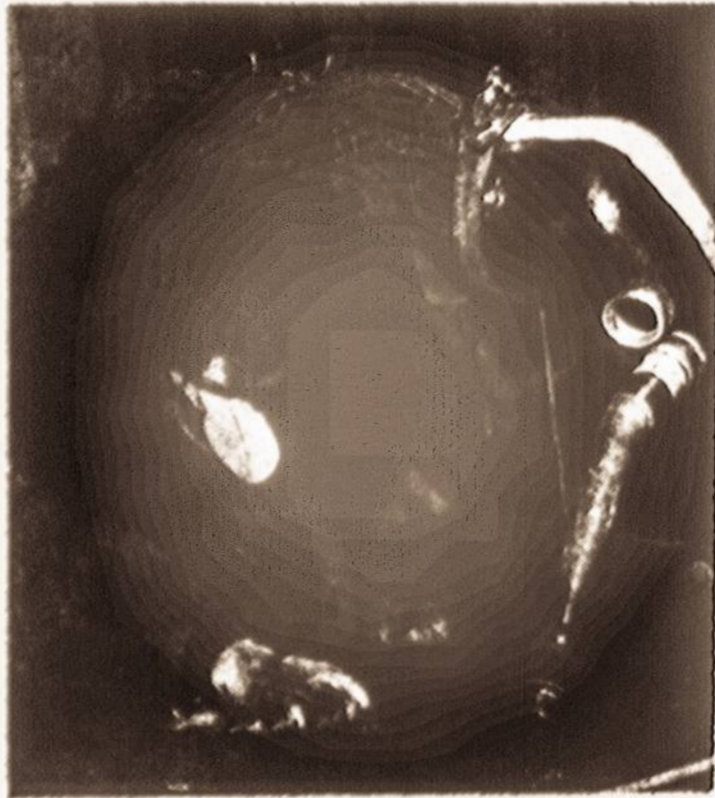
Dirbtinio Žemės palydovo sustatymas beorėje erdvėje.

(Tesinys)

Raketoms, kurios iš dirbtinio Žemės palydovo skris į kitas planetas, reikės sukurti žymiai mažesnę pradinę greitį, negu leidžiantis į kelionę iš Žemės paviršiaus. Pavyzdžiui, jei raketai, skrendančiai iš Žemės paviršiaus į Mėnulį, reikalingas apie 11.2 km/sek pradinis greitis, tai iš dirbtinio palydovo užteks tik 3.1 km/sek greičio. Jei ištekantių iš raketos čiaupo dujų greitis bus apie 4 km/sek, tai, skrendant nuo Žemės paviršiaus, kuras turi sverti 15 kartų daugiau negu pati raketa, o iš palydovo tik 1.2 karto. Vadinasi, tai pačiai raketai reikės apie 13 kartų mažiau kuro. Be to, šie apskaitavimai atlikti neįskaitant oro pasipriešinimo. Atsižvelgus į oro pasipriešinimą, kuro sutaupymas bus dar ryškesnis. Nuo dirbtinio palydovo jau net dabartinio tipo raketos galėtų leistis į tarpplanetinę kelionę.

Dirbtinis Žemės palydovas gali būti bet kokiame aukštyje. Tačiau jis būtinais turės būti už atmosferos ribų, nes priešingu atveju jo greitis mažėtų ir pagaliau jis nukristų ant Žemės. Žinoma, greičio mažėjimo būtų galima išvengti, pagreitinant raketą, bet tam reikia papildomo kuro.

Dirbtinio Žemės palydovo forma, dėl to, kad ten nėra oro, taip pat gali būti bet kokia. Šiuo metu jau yra išdirbta daug dirbtinio Žemės palydovo projektų. Nežiūrint to, kad šie projektai dažnai vienas nuo kito labai daug skiriasi, jie visi siekia vieno tikslo — sudaryti juose normalias sąlygas žmonėms gyventi. Reikia turėti galvoje, kad dirbtinis Žemės palydovas bus ten, kur nėra oro, o žmogus be oro gyventi negali. Taigi, pirmasis reikalavimas dirbtiniam Žemės palydovui — turėti uždaras, oro nepraleidžiančias, kabinas. Dirbtinio palydovo projektuose numatoma įrengti puiklius kambarius, siltadaržius, laboratorijas, observatorijas. Čia atvykęs žmogus jausis panašiai kaip atvykęs į puikiai įrengtą geležinkelio ar aerostotų Žemės paviršiuje. O gal ir dar geriau, nes dirbtiniame palydove bus daugiau saulės, daugiau šviesos. Be to, dirbtinis palydovas nestovės vietoje. Jis judės aplink Žemę apie 8 km/sek greičiu, t. y. aplėks aplink Žemę per 1 valandą 30 minučių. Tokiu būdu, keleiviai, laukdami tolimesnio skridimo į kitas planetas, turės progos apžiūrėti ir savo planetą.

Sovietų reniruojami šuniukai į erdvę skristi.

Gerai įrengtas dirbtinis Žemės palydovas turės būti gana didelis ir nebus galima jo paleisti iš karto iš Žemės paviršiaus. Teks jį sumontuoti iš atskirų dalių. Kai tik bus pasiektas pirmasis astronautinis greitis, tuomet bus galima leisti į erdvę vieną raketą po kitos. Jos nenukrisdamos judės apskritimais aplink Žemę. Vienos jų skris su įvairiausiomis medžiagomis ir įrankiais, reikalingais dirbtiniam palydovui sumontuoti. Kitose raketose skris žmonės, kurie sustatys dirbtinį palydovą, panašiai kaip dabar namai sustatomi iš atskirų blokų. Kadangi teks dirbti beorėje erdvėje, žmonės bus aprūpinti specialiais drabužiais-skafandrais, kuriuose bus palaikomas normalus oro spaudimas ir kurie leis žmonėms kvėpuoti. Skafandrai ir dabar apsaugo narus nuo vandens, kai jie leidžiasi į jūros dugną. Už atmosferos ribų skafandrai apsaugos žmogų nuo tuštumos. Šie skafandrai turi leisti žmogui laisvai judėti, t. y. bet kurioje padėtyje išlaikyti pastovų tūrį ir būti iš atsparios, bet kartu ir lanksčios medžiagos. Pasiekus atitinkamą aukštį, žmonėms jau nereikės sėdėti savo raketose. Jie galės judėti beorėje erdvėje, panašiai kaip žuvis vandenyje, nes, lekdami 8 km/sek greičiu, jie nekris į Žemę.

Dirbtiniame Žemės palydove, be abejo, iškilis ir įvairūs ūkiniai klausimai. Jį reikės apšviesti, apšildyti, keleivius aprūpinti oru, maistu ir vandeniu.

Apšvietimo klausimas dirbtiniame Žemės palydove nebus labai aktualus, nes beveik visą laiką bus galima naudotis Saulės šviesa. Tik trumpam laikui (37 minutėms) palydovas pateks į Žemės šešėlį ir pasidarys jamie tamsu. Tuomet teks įjungti elektros šviesą. Elektra jį ir apšildys. Gauti reikiamą elektros energiją palydove bus nesunku. Šiandien yra išvysčiusi specialią fizikos šaka — puslaidininkių fizika. Puslaidininkiai leidžia šviesos energiją paversti elektros energija be jokių sudėtingų įrengimų. Kadangi saulės šviesos dirbtinis palydovas turės pakankamai, tai, panaudojus puslaidininkius, bus nesunku gauti ir reikiamą elektros energijos kiekį. Apšildymui būtų galima naudoti ir Saulės skleidžiamą šilumą. Iš puslaidininkių gaunama elektros energija ne tik apšvies ir šildys palydovą, bet ir atliks įvairius darbus, aptarnaus laboratorijas ir pan.

Žmogaus gyvybei palaikyti reikalingas oras, vanduo, maistas ir šviesa. Orą iš pradžių teks atvežti iš Žemės. Jis bus vežamas skystame būvyje. Vėliau patalpų oras bus arba dirbtiniu būdu valomas, arba, auginant palydove daug augalų, bus apvalomas natūraliai. Toliau teks tik papildyti nedidelius oro nuostolius, kurie susidarys, išeinant keleiviams iš palydovo patalpų, dėl nežymaus oro praleidimo ir pan. Maistą ir vandenį daugiausia teks gabentis iš Žemės.

Žemės atmosfera saugo mus nuo meteorų, ultravioletinių spindulių, kosminių spindulių. Nuo tų pačių dalykų turės būti apsaugotas ir dirbtinis Žemės palydovas. Nuo trumpųjų ultravioletinių spindulių apsisaugoti nesunku, nes šiuos spindulius su laiko jau paprastas stiklas. Saulės spinduliuose yra ir rentgeninių spindulių, tačiau jų intensyvumas nedidelis ir nuo jų apsisaugoti nesunku. Žymiai sunkiau apsisaugoti nuo kosminių spindulių. Nemaža dalis kosminių spindulių patenka ir į Žemės paviršių. Jie praeina pro storą atmosferos sluoksnį, pro storas geležines sienas. Jie pasiekia ir giliai kasyklas po žemėmis, ir jūros dugną. Tačiau jų intensyvumas prie Žemės paviršiaus yra žy-

miai sumažėjęs. Dirbtinį palydovą pasieks pirminės didelės energijos kosminių spindulių dalelės. Tačiau, daugelio mokslininkų nuomone, jie nesudarys pavojaus dirbtinio palydovo gyventojams.

Didžiausias pavojus, be abejo, bus iš meteorų pusės. Vasarą danguje galima pamatyti "krintančias žvaigždes." Iš tikrųjų tai nėra žvaigždės, o akmenys, vadinami meteorais, kurių nemaža yra tarpplanetinėje erdvėje. Kai jie patenka į Žemės atmosferą, dėl trinties į orą, jie įkaista iki svytėjimo ir tokiu būdu tampa matomais. Daugelis šių meteorų sudega ore, nepasiekę Žemės paviršiaus ir tik didesnieji meteorai nukrinta į Žemę. Kasmet į Žemės atmosferą patenka apie 400 tonų meteorinės medžiagos.

Laiko atžvilgiu meteorų iškrinta nevienodai. Kartais tik ilgai stebint galima pamatyti nukrintant atskirus meteorus, o kitą kartą ištisą "krintančių žvaigždžių" liūtį. Meteorų lietuvių gali būti šimtai milijardų meteorų. Šie visi meteorai lekia labai dideliais greičiais, siekiančiais dešimtis kilometrų per sekundę. Žinome, kad iš šautuvo išsauta kulkka yra pavojinga tuo, kad ji turi didelį greitį. Nors ir labai mažas meteoras — žirnio didumo, pataikęs į dirbtinį Žemės palydovą, persautų jį kiaušais.

1953 m. Jungtinėse Amerikos Valstybėse buvo stebėta meteorų pataikymai 40 — 140 km aukštyje. Buvo nustatyta, kad į vieną kvadratinį metrą kas sekundę pataiko vidutiniškai apie 5 meteorinės smulkios dalelės. Kituose bandymuose buvo stebėta poliruota metalinė plėkštelė, išbuvusi ilgesnį laiką viršutiniuose atmosferos sluoksniuose. Plėkštelėje, stebint ją pro mikroskopą, buvo pastebėtos mažos duobutės, kurias išmušė mikroskopinės meteorinės medžiagos dalelės.

Mokslininkai ir dirbtinio Žemės palydovo konstruktoriai teigia, kad meteorai negali sudaryti kliūties dirbtiniams Žemės palydovams įsteigti. Tai, kad didesnieji meteorai krisdami pataikys į dirbtinį Žemės palydovą, bus retas dalykas, nes, net esant meteorų lietuvi, atstumas tarp atskirų didesnių meteorų bus šimtai kilometrų, o meteorų dulksės nepavojingos.

(Nukeita į 9 psl.)

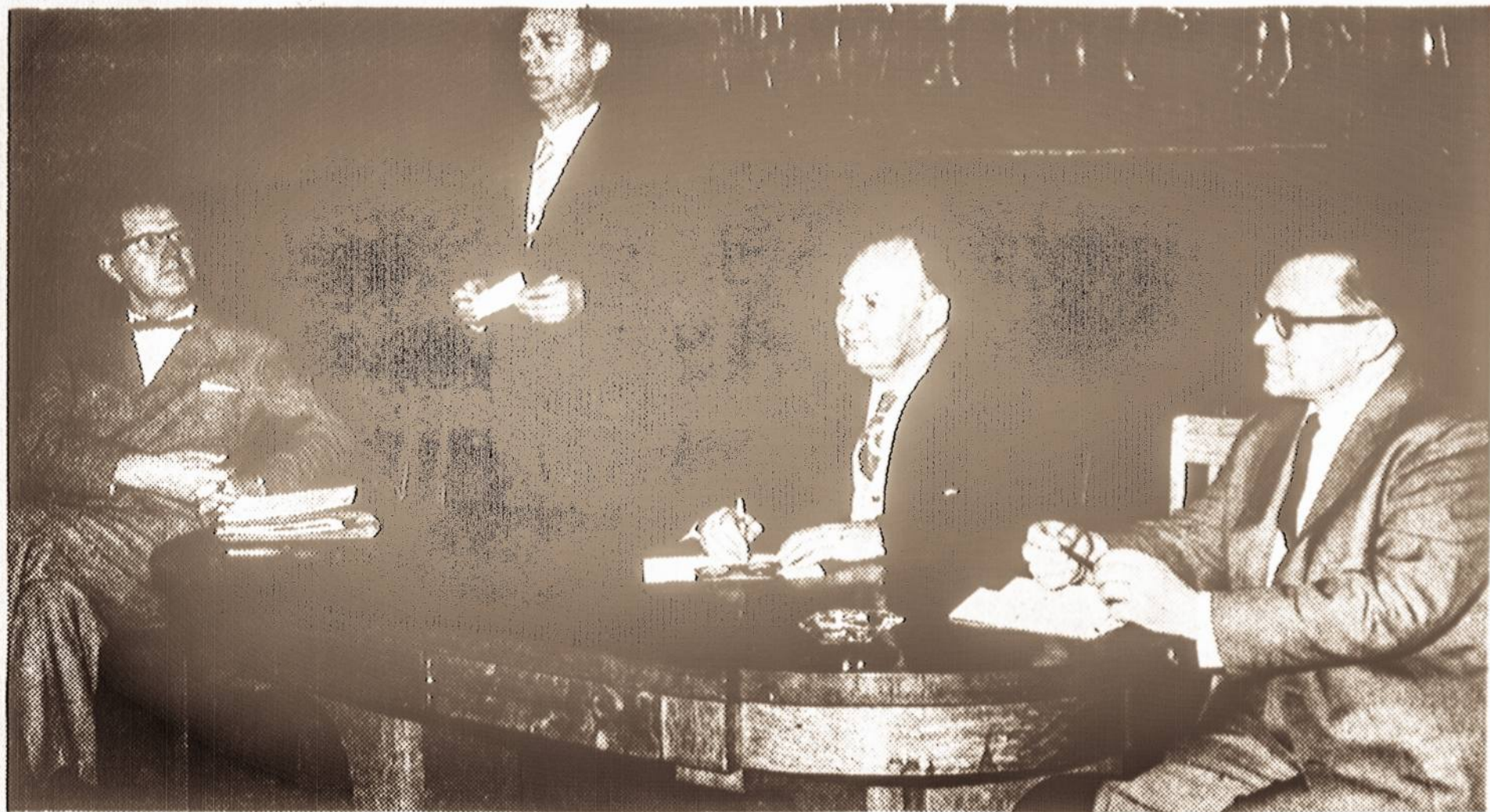

J. Tysliavos, Jr. nuotraukos

VIRSUJE: Akademinio Skautų Sąjūdžio New Yorko skyriaus surengtų studijų dienų dalyviai klausosi paskaitų. Priekyje sėdi Romas Kezys, Sąjūdžio pirmininkas. DEŠINĖJE: Aktorius Vitalis Žukauskas laike savo labai įdomios paskaitos apie senovės Lietuvos teatrą Akademinio Skautų Sąjūdžio New Yorko skyriaus "studijų dienų" proga, pereitą seštadienį Brooklyne.

VIENYBĖ, 1959 M. lapkričio 20 d.

VIRŠUJE: New Yorko Lietuvių Prekybos Rūmų susirinkimo prezidiumas ir svečias iš Kolumbijos, Vytautas Didžiulis (stovi) pasakoja apie tos šalies ekonominį gyvenimą. Sėdi: Vice Konsulas A. Simutis, J. Valaitis ir St. Gudas. **DEŠINĖJE:** Dr. Juozas Kazickas, Neries bendrovės direktorius, su savo padėjėju Joseph J. Callagan. Viduryje St. Zobarskas. Nuotrauka daryta New Yorko Liet. Prekybos Rūmų susirinkime, kur dr. J. Kazickas rodė filmą iš kelionės po Aljaską. J. Tysliavos, Jr. nuotraukos

Kas jiems buvo sopulinga...

(Atkelta iš 4 psl.)

buvo tiek išaušę, jog buvo galima matyti ir vienas kitą pažinti. Po to kariuomenė po kraštą išsiskirstė lygiai septyniomis kryptimis. Pagonys labai klykdavo miške, kur bėgdavo slėptis, nes daug jų buvo mirtingai nudobiami. Į nelaisvę buvo pagauta moterų ir vaikų. Jie dabar bus dvarų vergai. Buvo matyti daug moterų su prištais prie savęs pora vaikų: vienu prieky, kitu užpakaly. Jos buvo atvestos raifos ant arklių, basos ir be pentinių. Pagonys buvo dideliame sielvarte: jų buvo sugauta daug ir visi prie vienas kito už rankų priristi. Taip jie prirašioti, kaip medžiokliniai šunys, ir buvo vedami.

Dabar kariuomenė sukrito postovio. Prūsai turėjo prisigrobę daug žąsų ir vištų, avių ir karvių (dėl viso to jie buvo turėję didelio vargo), arklių namų apyvokos

AR JAU MILITARY ATTACHE?...

(Atkelta iš 5 psl.)

kėjo, "vaikščiojo pasteniais" ir nebuvo pakviestas kalbėti.

Tautininkai atvirai kalba, kad V. Rastenio, kaip politikos lyderio, daina jau sudainuota. Tiesa, tuo tarpu jis dar labai glaudžiam kontaktą su Lietuvių Fronto Bičiulių vadu J. Brazaičiu. Bet ir ši sąjunga turi gana keistą istoriją. Kai V. Rastenio organizavo Lietuvos Nepriklausomybės Tarką, jis savo draugams į Vokietiją rašė laiškus. Ką ką, bet jau laiškus rašyti Rastenis netingai. Jis tau parašys 16 puslapių laišką ir paskui, magaryčioms, dar pridės dviejų puslapių Post Scriptum... Tai ot tais laikais vienas tokių "instrukcinių" Rastenio laiškų, liečiančių Lietuvių Tautinio Sąjūdžio atstovų iš Vliko atsaikimą, kažkokiu stebuklingu būdu ima ir patenka į spaudą. Tada J. Brazaitis, kuris dabar su V. Rasteniu "laido vieną ranką," savo Lietuvių Fronto Bičiulių biuletenyje (1954 m. gruodžio mėnesį) paskelbė tą "instrukcinį" laišką, pažymėdamas, kad tai "atskleidžia tautininkų politikos arivistinius metodus, nemoralius ir nelietuviškus..."

Kaip žinoma, Vliko vadovybė keletą metų stengėsi susigrąžinti pabėgusius LTS ir LFB atstovus. Nors derybos vyko, kaip sakoma, ežio risti, bet vistiek buvo sutarta ši rudeni šaukti dar vieną "apvaliojo stalo" konferenciją, kur, be Vliko žmonių, turėjo dalyvauti ir Rastenis su Brazaičiu. Bet staiga Vlikas pakeitė savo nuomonę: nei apvalaus, nei keturkampio stalo konferencijos su Rasteniu Vlikas nenoris... Kada ir kodėl toks "perversmas" Vliko pastogėje įvyko — nepasisekė sužinoti. Tai, atsiprašant, tokia pat mistrija, kaip ir tas "former Military Attache of Lithuania in Paris." J. K.

KAIREJE: New Yorko Lietuvių Prekybos Rūmų susirinkimo dalyviai atidžiai klausosi pranešimo. Nuotraukoje - F. Pepell, S. Zobarskas, J. Simutienė, J. Staskiūtė, Kazickienė, Gudienė ir kt.

daiktų ir daug medaus — visa tai jų širdims buvo velykos. Maršalkas, magistras ir išmintingoji taryba, gerai apgalvoję, paliepė, kad naktimis aplink kariuomenę būtų padaromos stiprios užtvartos iš sargybų su skydais ir gerais ginklais. Po to jau turėdavome gerą apsaugą ir galėdavome miegoti be rūpestio, o pagonys naktimis su savo ginklais mūsų daugiau nebeplūdinėdavo.

Trečią dieną kariuomenė linksmai išvygo į kitą kraštą, kuris vadinamas Raseiniais. Ten buvo matyti, kaip teriota, deginta, žudyta, šaudyta ir drąsiai pulta miškuose pagonis — lygiai taip, kaip medžiojama lapės ir kiskiai. O jie — kad gi bėgo nuo mūsų! Konradas fon Sveinbartas neįėjo: jis pasiveja pagonių viršininką, smogia jam jietį į pažastį, geležis išmigo jam į kūną ir išvarė iš jo gyvybę. Krikščionys buvo kupini džiaugsmo. Pagonys bėgo slėptis į miškus, krūmus ir pelkes; kas juos per toli nusivydavo, tam žirgas lig pat kalno nugrimzdavo į pelkes. "Her ab! her ab!" (Nu, nul op, opl) buvo balsiai niūkiama arkliams, kad išsikauptų. Kai tik kariuomenė per toli nusivydavo, tuoj ginkluoti įsiutę pagonys triukšmingai ją puldavo. Šitoks jų laimėjimas būdavo gana gudrus.

Po to kariuomenė sukrito poilsio. Doringasis Cilly'o grafas Hermanas už parodytą narsumą užprašė Austrijos kunigaikštį ir visus naujuosius riterius ateiti pas jį va-

karienes, įprašydamas to nepamiršti. Tai jam buvo pažadėta ir išpildyta. Riteriai, skaičiumi astuoniasdešimt du, taip didžia garbe pagerbti, susirinkę susėdo prie stalių. Toje vakarieneje buvo paduota devyneri ponų valgiai. Juos ten teikė narsūs didžiūnas. Tai tolimame krašte įvykusios vaišės. Pasakysiu vieną prietykį už kokiu dviejų simtų mylių nuo tos vietos buvo nukautas briedis. Jį toje vakarieneje riteriai sučiaukšnojo. Tai toks buvo to girių kepsnio likimas. Gėrta gi toje vakarieneje ne kas kita, kaip tik gerieji Wippacho, Reinfalio ir Lutenbergo vynai. Aš jums tai tvirtinu pats matęs! Kai visa tai pasibaigė, daug riterių pagirtinai išjojo nuotykių. Kraštas tapo gaisrais paleistas ir sudegintas. Garams ir didžiuliams dūmams pakilus, nebegalima buvo beveik matyti. B tikrųjų taip buvo!

Toje salyje begrobdomi, prabuvome iš viso astuonias dienas. Kai kurie gavo riterio poaukštį. Tokių buvo šimtas astuoniu riteriai. Tikrai taip buvo, kaip jums sakau. Manęs tai nė kiek nestebina, nes tai aš savo akimis mačiau. Kariuomenė ten, pagonių nelaimė, nuterėjo tris kraštus, kuriuos aš pasakau vardais: Zemaičius, Raseinius, Ariogala.

Mus užklupo vejas, lietus ir kruša su dideliu šalčiu. Emė rūdyti šarvai ir gesti valgių atsargos. Lietus mus pylė tris klauras dienas ir naktis ir labai privargino arklius ir žmones. Dargana tokia šalta pasidarė, jog kai kurie arkliai, naktį perdrebėje, nebeėde nei lapų, nei žolės. Taip bauriai šaltas buvo oras! todėl emė trauktis atgal iš krašto; skubinomes prie

Nemuno per laukus, daubas, pelkes ir smiltynus. Kad atvykome prie plataus vandens, daug kas žvilgčiojo į dangų ir sakė: "Marija, Motina Škaisčioji, padėk mums linksmiems pagrįžti namo!" Patvine buvo meldynai, smėlio pakrantės prie laivų ir balos. Vieni plaukė, kiti juos traukė, kol Dievas iš dangaus mums maloningai padėjo persikelti. Žinokite, kad kunigaikštis su kai kuriais didžiūnais sėdo į laivą. Jį vejas nupūtė į Karaliaučius. Tie, kurie, paskui jo kodos mylios atstumu važiavo, buvo pavojuje beveik per visą vandens plotą. Juos vejas smarkiu greičiu nupūtė toli į Kuršių lanką (Cherisch hab). Ne vienas manė, jog jie bus žuvę mariose. Tačiau Dievas juos gelbėjo savo malone. Trys nusiminę fon-Stubenbergai — Ulrikas, Wulfinkas ir Fridrikas — meldė Kristų iš dangaus, kad jis per karčią savo Kantiją juos iš nelaimės gelbėtų. Tas, kuris yra Ievs ir Adomą atpirkęs, atėjo ponams į pagalbą. O kariuomenė žygiavo per kraštą. Aš manau — nedaug kas risti bejojo: arkliai, buvo nusivirę, perkarę, sirgo pažandėmis. Yra vieni tyrai, vadinami Graude. Man nėra tekę taip baisiai pavojingai joti nei vakarų, nei pietų salyse. Prisiekdamas taip sakau! Kai žirgas į molį ar į gilią balą lig balno nugrimsta, arba, kai prieš jį riogso paverstas didžiulis medis, tai, pentinai raižomas į sonus, jis būtinai verčiamas iš šitokios bėdos išėiti, nors ten jis ir galą gautų. Pagaliau, mes pagrįžome į Karaliaučius: ten jau turėjome ramybę ir gerą pastogę.

Metinis Vienybės koncertas įvyks 1960 m. vasario 7 d.

BENDRUOMENĖS KENKĖJAI

P. LEIŠIS

Kuriant Lietuvių Bendruomenę, buvo turėta gražus tikslas — sudaryti visų lietuvių bendrą nepolitinę organizaciją, kurios svarbiausias uždavinys būtų lietuvių išlaikymas Išeivijoje. Bendruomenės misijos svarbumas, atrodo, neturėtų sukelti niekam abejonių ir visi lietuviai turėtų be sąlyginiai Bendruomenę remti ir joje aktyviai dalyvauti, tačiau, kaip jau įprasta tarp mūsų pradeda koki visuomenišką darbą. Tuojau atsiranda kenkėjai ir trukdytojai, kurie pradeda veikti priešingai. Taip ir Lietuvių Bendruomenėje atsirado priešininkai ir kenkėjai. Pagal Dirvos (V. Mačlino str. Asmuo ir Bendruomenė) Bendruomenės kenkėjai suskirstyti į keturias kategorijas būtent: 1) Išsigimėliai. Tai tos nelaimingos kiaulės, kurios visur ir visada daugiau nieko nedarė, tik edė, miegojo ir pinigų skaitė. 2) Šulinių nuodotojai. Juos sunku suprasti, ko jie nori, kam jie tarnauja ir dėlko Bendruomenę menkina, juodina ir jos vandenį pasmir-dusiom dveselienom nuodija. 3) Ataušėliai. Jie niekam nieko blogo nelinki ir prie gero darymo nenori piršto pridėti. Jiems vistiek ar B-nė yra ir ar ką veikia. Jie ja nesidomi ir jai nepriklauso. Vieni, bijodami kuo nepriseitų kokią pareigą atlikti, kiti dėl šykštumo, nedrįsdami "save nuskriausti" du dol. per metus solidarumo mokesčių sumokant. 4) Nežinėliai. Tai būtų įvairių organizacijų nariai ir vadovai. Bet Bendruomenei jie nemato reikalo priklausyti, nes jiems ji tik kita organizacija ir nebūtina savos organizacijos konkurentė.

Reikia pasakyti kad ši klasifikacija yra gana teisinga ir ji tenka visų kraštų Liet. Bendruomenės kenkėjams ir priešininkams.

Kai Vienybėje aš nurodžiau V. Rastenio ir jo pastumdėlių kenksmingą darbą, skaldant visuomenę ir kenkiant vietas

Petras Alelionis, iš Floral Park, L. I., yra vienas iš senųjų Vienybės skaitytojų veteranų. Atvykęs iš Lietuvos prieš pirmąjį pasaulinį karą, Petras be pertraukos skaitė Vienybę, ją rėmė ir kitiems užrašinėjo. Sumokėdamas savo ir savo gimtinės Buenos Aires, Argentinoje, prenumeratą, Alelionis pareiškė: "Jeigu kiekvienas Vienybės skaitytojas kasmet gautų bent po vieną naują prenumeratą, aš esu tikras, Vienybė galėtų eiti 16 puslapių kas savaitę."

AR NEPERMOKATE

už savo automobilio apdraudą?

Virš 21.000 automobilių savininkų moka daugiau, negu reikalinga. Jei tik jūsų vairavimo rekordas yra geras, jūs esate kvalifikuotas: dideliu apdraudos sutaupymui, geresnei savo apsaugai ir greitesniam patarnavimui reikalaujant nuostolių atlyginimo. Kreipkitės:

Albert J. Peters

(PETRAUSKAS)

APDRAUDOS SPECIALISTAS

116-53 Queens Boulevard

Forest Hills 75, N. Y.

Telefonas: Virginia 3-1477

Namų adresas:

106-53 95th St., Ozone Park 17, N. Y.

Bendruomenės darbui, tai Dirvoje ilgų rasiu atsiliepė LTS Toronto sk. Valdyba, įsiekdama kaltininku savo tarpe.

Si Valdyba yra tik nereikšminga priedanga, po kurios slepiasi didieji B-nės kenkėjai K. V. K. su savo mažesniais tautininkais, viso jų skaičius yra apie 10.

Būtų neteisinga, jei sakyčiau, kad visi tautininkai Toronte yra Bendruomenės kenkėjai. Priešingai, daugumą tautininkų, kurie nepriklauso Toronto Skyriui ir dalis to skyriaus narių yra solidarūs Bendruomenei, padeda jai veikti ir nepritaria Rastenio pastumdėlių išdaigoms.

Skyriaus Valdyba giriasi kad "L. T. S-ga Toronte yra didelė bendro darbo ir bendruomeninės idėjos šalininkė, tačiau kol pučia vietos Bendruomenei politiniai vėjai, mes su apgailėstaviu esam priversti jos atžvilgiu laikytis pasyviai. Mes esame ne vieni, mus remia beveik visi kolonijos gyventojai."

Ar bereikia didesnio ciniskumo ir gėdos taip meluoti? Kokių politinių vėjų jie jiesko Bendruomenei? Vietos B-nės organai paprastai sudaromi demokratišku būdu, įtraukiant į juos įvairių pakraipų žmones. Vietos B-nės darbas apsiriboja tik lietuviškų institucijų išlaikymu (šeštadienine mokykla, vaiku darželis, jaunimo ir sporto organizacijos, šalpa ir pan.) ir tautinių švenčių minėjimų ruošimu. Kokie čia gali būti politiniai vėjai? Galbūt jie turi galvoje Krašto Valdybą ir Tarybą, kurios daugiau susiduria su politiniais veiksniais, bet gi Krašto Taryboje gražiai bendradarbiauja nuosaikūs Montrealio tautininkai. Jie keletą metų turėjo Krašto Valdybos Kontrolės Komisijos pareigas, atseit jie kontroliavo Krašto Valdybos darbą ir nesurado jokių politinių vėjų B-nėje. Tie politiniai vėjai yra ne Bendruomenėje, bet rastenininkų galvoje. Jeigu tie Rastenio pastumdėliai būtų laikęsi pasyviai, kaip sk. Valdyba rašo, tai dar būtų puse bėdos, bet gi jie trukdo B-nės darbą ir traukia iš B-nės narių pinigus visokiems savo "fondams" ir "talkoms," kurie yra nedaugiau kaip Rastenio sukurti blefai, mažiau susipratusių tautiečių akims mulinti.

Ruošiant tautines šventes (Vasario 16) minėjimus, vietos B-nė kviesdavo kalbėtojus iš Amerikos, žymius įvairių srovių veikėjus. Vienais metais buvo kviestos krik. dem. dr. K. Pakštas, antrais metais socialistas dr. P. Grigaitis trečiais metais tautininkas A. Oliš. Dėl dr. Grigaičio pakvietimo šie "tautininkai" sukėlė triukšmą, rašė protestas bet, žinoma, nieko nelaimėjo. Šiais metais buvo kviestos taut. dr. S. Biežis, kuris sutiko atvykti, bet vėliau, matyt rastenininką paveiktos, atsisakė ir tuo B-nei sudarė dideli sutrukdytą. Vietos B-nės Taryba buvo

Atėjo laikas eiti į pensiją

Atelna laikas pasakyti sau pačiam, kad jau gana geras biznis ir vedamas be sunkumų, bet kai žmogui priartėja tam tikras amžius, reikia atsivokinti nors ir su geriausiai dalykais.

PARDUODU TABOR FARM VASARVIETĘ

Tabor Farm, Sodus, Mich., vasarvietė yra 100 mylių nuo Chicago, Ill. ir 10 mylių nuo Benton Harbor, Mich.

Pagrindiniam įmokėjimui reikia inešti \$125,000.00. Likusiai sumai labai lengvos išmokėjimo sąlygos.

Susidomėjusiems prisiųsiu reikalingas informacijas ir literatūrą.

JUOZAS BACHUNAS, Sav.
SODUS, MICHIGAN

Dorton's

MFG'S OUTLET STORES, INC.

Mūsų krautuvėje gausite viską kas reikalinga artimiesiems Tėvynėje: vilnonės, silkinės ir kitokios medžiagos zemesnemis kainomis, negu kitur. Be to, medžiagos namu papuosimui: fiberglass ir kt.

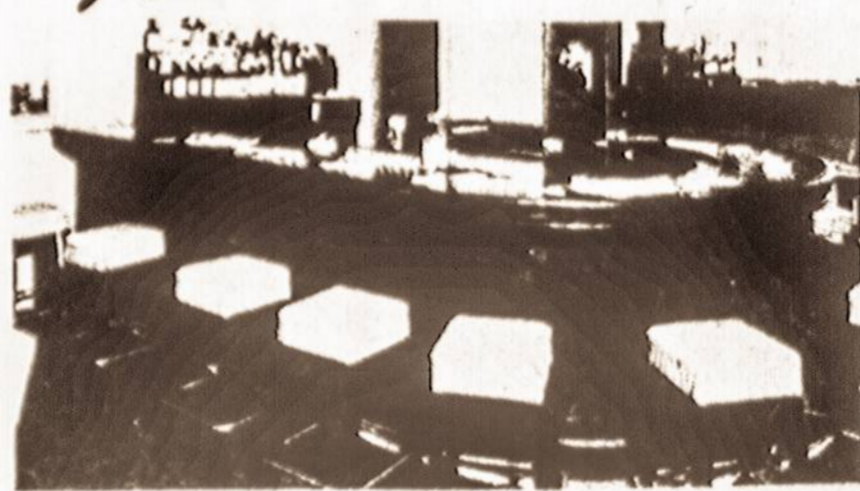
148-09 JAMAICA AVENUE

JAMAICA 35, N. Y.

(Išlipi Sutphin Blvd. stotyje)
Tel. AXtel 7-6082

Vienybės skaitytojai perkantieji medžiagas siuntiniams į Lietuvą GAUNA 10% NUOLAIDĄ.

Festival RESTORANAS IR BARAS

VACYS STEPONIS, SAVININKAS

40 EAST 26th STREET
NEW YORK CITY
Telefonas: MU 3-2928

Gerai pietūs ir vakarienė
- jaukus baras -
- salė susirinkimams -
- vestuvėms ir pobūvims
Gali tilpti 200 žmonių
Lietuviškiams suėjimams
NEMOKAMAI

STAMFORDO IR APYLINKĖS Lietuvių Moterų Ratelio narių dalis. Iš kairės į dešinę, pirmoje eilėje pagal seną: L. Pilienė, St. Vaikutienė, M. Juodaitienė, B. Bagdonienė, J. Čerekiene, Antroje eilėje: A. Strimavičienė (pirmininkė), Brazėnienė, Trečioje eilėje: A. Bortvekiene, J. Vallusaitienė, M. Lopenė, J. Steponavičienė, ir E. Brazėnaitė. Nuotraukoje trūksta: M. Aukštuolienė, J. Bilūnienė, A. Deikienė, A. Litienė, V. Stadininkienė (vicepirm.) K. Urbonavičienė, M. Ogdenienė, Z. Budrevičienė, Valtuzienė, R. Kliukinskienė.

Lietuvių Moterų Ratelis Stamforde

Stamfordo ir apylinkės Lietuvių Moterų Ratelis susibūrė 1957 m. liepos mėn. 11 d. A. Strimavičienės sumanymu. Ratelio narės, susitikdamos, maždaug kartą į mėnesį, vis pas kita narę, gražiai bendrauja. Tas jų bendravimas pasireiškia dalinimosi gyvenimo, kelionių ir kitais išpučiais. Be to, atžymimi svarbesni įvykiai minėjimais: V. Kudirkos, J. Vaižganto, Linkolno ir t. t. Visi tie susi-

tikimai baigiami šeiminių vaišėmis ir bičiuliškais pašnekėmis. 1957 m. buvo suruošta "Rudens ballius" (Balfui paaukota 40 dol.). Paskutiniai du mėnesiai — Motinos dienos minėjimai, Kalėdų eglutė, iškyla prie jūros ir ekskursija į Metropolitan muzėjų. Visi paruošimai su jaunimo pasirodymais, narių paskaitomis, žaidimais, vaišėmis ir kitais įvairumais.

Viename Motinos dienos minėjime viešnia iš Baltimorės, adv. E. Armanavičienė, pasakė idomią kalbą, pritaikintą tos dienos iškilimams.

Stamfordo miesto viešajam knygynui Lietuvių Moterų Ratelis padovanojo lietuviškų knygų. Tikslas — atidaryti lietuviškų knygų skyrių.

STUDENTU SUVAŽIAVIMAS

Lietuvių Studentų Sąjungos 1959 m. suvažiavimas vyks lapkričio 27-29 dienomis Conrad Hilton viešbučio patalpose Chicagoje. Šeštadienio vakare Williford salėje bus didysis suvažiavimo vakaras, kurio metu studentai išpildys meninę programą. Šokiams gros Heinz Karney orkestras.

Sio suvažiavimo metu bus praveistas "symposium" tema — "Lietuviai studentai Išeivijoje." Diskusijose sutiko dalyvauti Kęstutis Skrupskelis, Saulius Simoliūnas ir Ina Užgiriene. Moderuoja Alūkas Iljasevičius. "Symposium" įvyks šeštadienį, lapkričio 28 d.

Park Florist

MATTHEW MAŽEIKAS
SAVININKAS

Geles pristatomos i bet kurias pasaulio vietas.

80-15 JAMAICA AVENUE

WOODHAVEN 21, N. Y.

Telefonas: Virginia 9-3112

Joseph Andrusis Insurance

Perkant - parduodant namus, ar išnuojant butus, įvairiausiai apdraudos reikalais, federalinių ir valstybinių taksų (Income Tax) užpildyti, pirkimui piniginių perlaidų (Money Orders), kreiptis

HAVEN REALTY

87-09 JAMAICA AVENUE

WOODHAVEN 21, N. Y.

Telefonas: Virginia 7-4477

Kasdien nuo 9 v. ryto iki 9 v. vak.
Sėkm. nuo 1 v. p. p. iki 5 v. vak.

DIRBTINIS ŽEMĖS PALYDOVAS
(Atkelta iš 6 psl.)

Tačiau meteorai ir dirbtinį palydovą pataikyti gali, ir konstruktoriai numato priemones tokio patikimo žalai sumažinti. Siekiant apsisaugoti nuo meteorų, palydovo sienos bus dvigubos, atskiros dirbtinio palydovo patalpos bus hermetiškai atskirtos viena nuo kitos, kad, meteorui pramušus skylę vienoje patalpoje, oras negalėtų išeiti iš viso palydovo. Palydovo vidus bus išklotas specialia guma, kuri, pralėkus meteorui, susitrauks ir neleis išeiti orui.

Dirbtiniai palydovai bus sudaromi ne tik aplink Žemę, bet ir aplink Saulę. Šiuo atveju dirbtinį palydovą bus galima naudoti kaip bazę tarpplanetines raketas aprūpinant kuru, maistu ir kitais dalykais, panašiai kaip aprūpinami traukiniai stotyse. Be to, šiuos palydovus bus galima panaudoti ir kaip laivus tarpplanetiniams keleiviams, t. y. keliauti jais aplink Saulę.

Gal būt, jau netoli tas laikas, kai tarpžvaigždinėje erdvėje paplis daug dirbtinių dangaus kūnų. Tai bus stotys begalinėje erdvėje, kur viešpatuoja šaltis ir tūštuma.

Kūnų svoris nėra visur vienodas. Prie puslaidžio kūnai lengviausi, prie asigalių — sunkiausi. Svorio pakitimą galima nustatyti tik spyruoklinėmis svarstyklėmis. Uždėtas daiktas ant spyruoklinių svarstyklių asigalyje spyruoklę suspaus labiau negu ties puslaidiu. Paprastos svirtinės svarstyklės neparodys svorio mažėjimo, nes tik kūno, bet ir pasvarų svoris keisis. Svoris gali keistis ir dėl išcentrinės jėgos, judant kūnui Žemės paviršiaus atžvilgiu. Šiuo atveju svorio pakitimas priklausys ir nuo kūno judėjimo krypties. Pavyzdžiui, lėktuvas 10,000 kg svorio, skrisdamas iš vakarų į rytus 1,000 km/val greičiu, svers 13 kilogramų mažiau negu stovėdamas vietoje. Priešingai, skrendančio į vakarus lėktuvo svoris padidėja. Dar daugiau svoris kinta lekiančiuose artilerijos sviediniuose, kurių greitis yra apie 2.5 km/sek. Jų svoris puslaidžio srityje pasikeičia net 10%, tai turi didelę įtaką sviedinio nulekimo atstumui. Dirbtiniame palydove, kuris puslaidžio srityje iš vakarų į rytus skris 8 km/sek greičiu, kūno svoris visai išnyks, nes išcentrinė jėga pilnai atsvers Žemės traukos jėgą.

(Bus daugiau)

V. Maželio nuotrauka

ALDONA ŠILEIKYTĖ (kairėje) ir REGINA KDLYTĖ Tarptautinėje New Yorko Moterų Parodoje. Abi buvusios lietuvių karalaitės: Šileikytė — pernai, Kulytė — šiemet.

KARIUOMENĖS ŠVENTĖS PROGA

Lietuvos kariuomenės šventės proga Lietuvių Vėtarų Sąjungos Ramovės Centro Valdyba sveikina visus ramovėnus, savanorius — kūrėjus, šaulius ir birutininke.

Reikiame gilią pagarbą gyviesiems Lietuvos Laisvės kovų liudininkams — invalidams ir visiems kariams, savanoriams, partizanams, šauliams, kurie kovoją, kad Lietuva būtų laisva ir kurie dar ir šiandieną nepraranda vilties, kad vergijon patekusi tėvynė vėl atgaus laisvę. Jie tautos gyvybiems tikslams dirba ir aukojasi, kiek jų jėgos ir sąlygos leidžia čia išsvijoj ir ten už geležinės uždangos.

Reikiame pagarbą ir tiems mūsų tautos darbuotojams, kurie pasišventę dirba kultūrinį darbą, kurie gyvu ir spausdintu žodžiu, daina ar scenos vaidyba prisideda prie tautos gyvybės išlaikymo, kelia tautos vertybes, skatina tautinį susipratimą, stiprina mūsų dvasią ir ryžtą, šaukia tautą vienybėn — vardan tos laisvos Lietuvos. Garbė jiems!

Šios šventės proga kreipiamės ir į visą lietuvišką jaunimą — mūsų tautos atžalyną. Brangieji jaunuoliai, gyvendami svetimoje aplinkoje, nežūkite savo tėvų žemei Lietuvai. Būkite stiprūs, kaip ažuolas, granitas, plienas... Pažinkite Lietuvos praeitį, jos gražią, turtingą istoriją. Su-

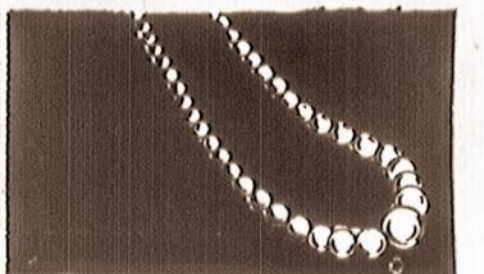
praskite, kad tik būdami susipratę, giliai mąstantieji, tikrai kultūringi lietuviai — lietuvės, galėsite būti ir svetimtaučių akyse prideramai vertinami ir gerbiami. Jaunimel! Tau teks kurti Lietuvos ateitį. Būk pasirengęs tai didžiai ir šventai pareigai. Būk pasirengęs kovoti ir aukotis, kaip tai darė tavo tėvai, atkuriant Lietuvos valstybę 1918 — 20 metais, kaip tavo seneliai dirbo ir aukojosi budindami — keldami Lietuvą nepriklausomam gyvenimui. Daukanto, Basanavičiaus, Kudirkos laikais, kaip tavo proteviai aukojosi ir kovoją, kurdami Lietuvą Gedimino, Kęstučio, Vytauto Didžiojo laikais.

Šia proga pasižadėkime ir jaunimas ir senimas savo darbą, mokslą ir jėgas skirti Lietuvos laisvės aukurui. Tai visų mūsų šventa pareiga, uždėta mums mūsų tėvų žemės, aplaistyto partizanų krauju ir paskendusios tautos skausmuose.

Lenkiame savo galvas ties žuvusiųjų tautos laisvės kovotojų kapais. Amžina jų šventos aukos atmintis tesuena kiekvieno lietuvių širdyje ir tesuburia mus visus bendriems darbams tautos gyvybei išlaikyti ir prarastai laisvei atgauti.

LIETUVIŲ VETERANŲ SĄJUNGOS RAMOVĖS CENTRO VALDYBA

GINTARAS KALĖDOMS

GINTARAS LIETUVOS AUKSAS

Įvairiausios gintarinės dovanos vyrams ir moterims prieinamiausiomis kainomis.

Užsakoma per paštą.
AMBER GUILD LTD.
80-19 31st Avenue
Jackson Heights, N. Y.
Tel. HA 9-5855
Pasiekama: auto iki 31 Ave. Northern Blvd. IND subway iki Roosevelt Av. IRT iki 74 St. Port Bus iki 31 Avenue.

SILVER BELL BAKING CO.

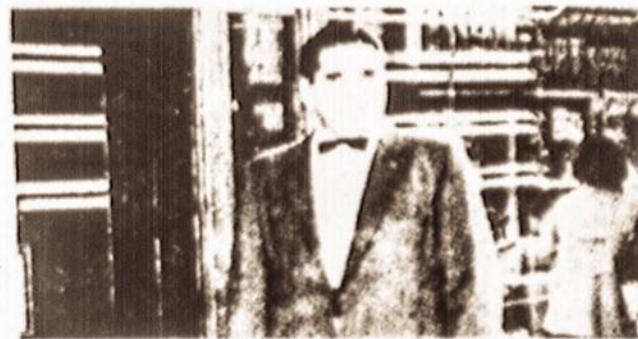
A. RADŽIŪNAS, Savininkas

Mūsų specialybė lietuviška duona
Pyragai vedybiniams ir kitokiems pokyliams
Patarnavimas sąžiningas ir greitais
36-40 STAGG STREET
BROOKLYN 6, N. Y.
Telefonas: STagg 2-5938

White Horse Tavern

BARAS, RESTORANAS IR SALĖ
PRANAS BRUČAS, Savininkas
Duodami polaidotuviniai pietūs

86-16 JAMAICA AVENUE
WOODHAVEN 21, N. Y.
Telefonas: VIrginia 6-9519

Norintieji įsigyti skanių lietuviškų produktų
LIETUVIŠKOS DUONOS,
LIETUVIŠKŲ SŪRIŲ,
LIETUVIŠKŲ DEŠRŲ IR SKILANDŽIŲ -

kreipiasi į jų gamybos generalinį atstovą:

PETRĄ LISAIUSKĄ

64-09 CLINTON AVENUE, MASPETH, N. Y.
Tel. TW 4-8087

SVENČIŲ PROGA VIENYBĖ
- geriausia dovana -
Prenumerata 1 M. \$7.00
Studentams \$5.00

PRENUMERUOKITE VIENYBĖ!
Pradžiuginkite savo draugą ar artimąjį, suteikdami dovaną, kuria džiaugsis visus metus!

VIENYBĖ

192 Highland Blvd. Brooklyn 7, N. Y.

Siunčiu \$..... ir prašau, kaip dovaną, Vienybę siųsti:

Vardas

Adresas

Miestas

Zona Valst.

ANTANO IR ONOS KAUNŲ

MAISTO KRAUTUVĖ

Pristatomas geriausias maistas į namus, taip pat parengimams bei baldams, tik reikia paskambinti: ULster 8-7821 arba EV 4-5233.

52 HUDSON AVENUE
BROOKLYN 1, N. Y.

FIRE - AUTO - LIABILITY - LIFE

ROBERT F. NARK
APDRAUDOS SPECIALISTAS

26 Court Street, Brooklyn 1, N. Y.
Telefonas: MAin 4-6400
700 Caroline Avenue
N. Valley Stream, N. Y.
Tel. VALley Stream 5-0783

- BULGLARY - COMPENSATION - HEALTH - ACC. HOUSEHOLD

Three Joe's Service Station, Inc.

Trys Juozai - visi trys lietuviai - rūpestingai, sąžiningai ir pigiau patarnaus jums, jei tik jūsų automobilui reikalingas bet koks didelis ar mažas pataisymas. COMPLETE AUTOMOTIVE REPAIRS
85-42 WOODHAVEN BOULEVARD
WOODHAVEN, N. Y.
(86th Ave. kampas, prie Jamaica Ave.)
Telefonas: VIrginia 6-9683

Visame New York'e nerasite gražesnių ir patogesnių salių kaip

GRAND PARADISE

Ką nerengtumėte - koncertą, šokius, vestuves ar prakalbas - salėse gali TILPTI NUO 25 IKI 2000 DALYVIŲ.
L. MOLIN - Reikalų Vedėjas
320 GRAND STREET
Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 7-1123

Visi į Neo-Lithuanijos banketą

Korporacijos Neo-Lithuanijos trečiojo visuotinio suvažiavimo proga rengiamas banketas, kuris įvyks š. m. lapkričio 28 d. 7 val. vakare (punctuali) Hotel Statler, 7th Ave., 32 - 33 St., Manhattan, New Yorke.

Banketo metu meninę programą išpildys *Salomėja Valukienė-Nasvytytė*, o šokiams gros *Romo Butrimo orkestras*.

Į banketą bilietų kainos 10 dol. asmeniui (vakarieniui ir šokiams) o į šokių tik jaunimui 3 dol. asmeniui.

Bilietai gaunami pas banketui ruošti komiteto prezidiumo narius:

1. *Antanas Senikas*, pirmininkas, 24 North Rd., Great Neck, N. Y. Tel. HU 7-5407.
2. *Grazina Siliunienė*, vice pirm., 134-34 Franklin Ave., Flushing, N. Y. Tel. IN 1-1882.
3. *Dalia Maurkaitė*, vice pirm., 1150 Glenmore Ave., Brooklyn 8, N. Y. Tel. AP 7-9205.
4. *Virginia Sutkutė*, vice pirm., 84-25 109th St., Richmond Hill, N. Y. Tel. VI 9-8479.
5. *Juozas Maurukas*, sekretorius, 1150 Glenmore Ave., Brooklyn 8, N. Y. Tel. AP 7-9205.
6. *Vytautas Abraitis*, išdininkas, 97-08 110th Street, Richmond Hill 19, N. Y.

NEO - LITHUANIJOS SUKAKTUVINIS MĖNUO

Prieš 37 metus (1922 m. lapkričio 11 dieną) trylikos iniciatorių aktu Kaune įsteigta studentų korporacija Neo-Lithuania, pasirinkusi šūkį Pro Patria. Anuomet Lietuvos universitete savo įsteigimu ji, galima sakyti, užpildė tam tikrą tuštumą tarp tada veikusios studentų organizacijų. Ligi tol veikusios studentų organizacijos iš savo įstatus buvo išrašiusios kilnių siekių, bet nebuvo nė vienos, kurios nariai taip ryškiai pabrėžtu, jog jų mokslas, darbas, pastangos ir savos asmenybės ugdymas yra skiriamas tėvynei Lietuvai. Neo-Lithuania tai padarė pirmoji, tautinius principus bei siekius išrašydama iš savo įstatus pirmoje eilėje.

Ši kiek naujoviškesniais pagrindais susiorganizavusi studentų korporacija anuomet atkreipė studijuojančio jaunimo dėmesį, todėl Neo-Lithuania narių skaičiumi sparčiai augo.

Po kelerių metų studentės neolitanės išsiskyrė, sukurdamos tals pačiais pagrindais korporaciją Filia Lithuania. Kiek vėliau išryškėjusios tautinės ideologijos įtakoje panašios studentų korporacijos susiorganizavo ir kitose Lietuvos aukštosiose mokyklose, iš savo įstatus išrašydamos tuos pačius tautinius siekius: Dotnuvos Žemės Ūkio Akademijoje Jaunoji Lietuva, Klaipėdos Prekybos Institute Herkus Montė. Visos šios broliškosios korporacijos išauklėjo

D. PENIKAS

šimtus tvirtų lietuviškų asmenybų. nešusias studentų sąjungas. Atsirado pageidaujantių sambūrio, kuriame būtų pabrėžiamas tautinis pradai, labiau akcentuojama

Visiems žinomi tragiklieji įvykiai ne tik sužlugdė valstybinę Lietuvos santvarką, bet pakrėto ir tautos organizacinį gyvenimą. Nutraukė ir minėtų studentų korporacijų veiklą. Didelė dalis Neo-Lithuanijos ir jai broliškių korporacijų narių raudonojo siaubū buvo atblokti iš Vakarų, iš kur vėliau jie plačiai pasklido laisvajame pasaulyje. Dauguma jų susibūrė Jungtinėse Amerikos Valstybėse, bet taip pat nemaža atsėdūrė Kanadoje, Australijoje, Pietų Amerikoje.

"Idėjos, jei didžios, nemirsta kaip žmonės," pasakė didysis lietuvių tautos dainius Malronis, buvęs vienas pirmųjų Korp. Neo-Lithuania garbės narių. Laisvajame pasaulyje nemirė ir neolithuanioski tautinė idėja. Aukščiau minėtųjų tautinės ideologijos akademinijų korporacijų nariai nuo pat imigracijos pradžios apsijungė į Tautinį Akademinių Sambūrių, daugiau padarė teigiamos įtakos studijuojanti jaunimui. Mat, ne visas lietuviškasis studijuojantis jaunimas galėjo sutilpti į naujai besikuriančias ar tęstinumą iš tėvynės atsi-

tautinė ideologija. Pribrendo laikas atkurti Neo-Lithuanijai kaip lietuviškai universitetinei organizacijai. Ir ji atsikūrė, pritariant visiems buvusiuoju Lietuvoje tautinių universitetinių korporacijų nariams bei gausiai tautinės ideologijos visuomenėi.

Ir čia, kaip anuomet tėvyneje, Korp. Neo-Lithuania buvo suprasta studijuojančio jaunimo, kuris sparčiai papildė jos eiles ir savo širdyse išližėbe tuos pačius ideologinius bei tradicinius jausmus. Kaip spaudoje skaitome, įvairiose vietovėse esantieji Neo-Lithuanijos padaliniai pagal išugdytas tradicijas ši mėnesį minėjo korporacijos įsteigimo sukaktį, o bendrasis tos sukakties minėjimas bus atliktas korporacijos visuotiniame suvažiavime, kuris įvyks lapkričio 28-29 dienomis New Yorke, Statler viešbutyje.

Kaip šio rašinio pradžioje yra pažymėta, Neo-Lithuanijos gimtadienis yra lapkričio vienuoliktą, todėl ir šis trečiasis ne tėvynėje visuotinis korporacijos suvažiavimas, kur bus svarstoma jos organizaciniai reikalai ir iškilmingai paminima jos įsikūrimo 37 metų sukaktis, šaukiamas kaip tik lapkrityje. Iš didelių atstumų suvažiuoti yra patogiava savaitgalyje, kai jame pasitalko nedarbo diena, todėl korporacijos centro vadovybė iš anksto, bene prieš metus laiko, ir parinko šiam suvažiavimui paskutinį lapkričio savaitgalį. Todėl yra be pagrindo kalbėti apie mėginimą spaudoje ištaiguoti, jog Neo-Lithuanijos suvažiavimas ruošiamas tik todėl, kad norima konkuruoti kitam suvažiavimui, kuris, beje, ir vyksta ne New Yorke... Šiuo atveju reikia tik daugiau nuosaikumo, ir nereikės nieko kaltinti. Kuo daugiau lietuviško judėjimo, tuo gyvenimė bus lietuviškesnis ir laukia gau-

Neo-Lithuanijos centro vadovybė, šiuo metu reziduojanti New Yorke, tikrai šilto įvertinimo jos pastangų iš New Yorke tautinės visuomenės pusės ir laukia gau-

ANTANAS MASIULIS REISKIA PADEKĄ

J. Tysliavos, Jr. nuotrauka

Ona ir Antanas Masiuliai

Lapkričio 8 d. mano 75 metų amžiaus sukakties proga buvo surengta iškilminga puota, už kurią esu giliai dėkingas, pirmoje eilėje, iniciatoriui kun. dr. S. Vailūnaičiui. Dėkoju savo seseriai Agotai Kviglienei už puikų tortą. Taip pat mano nuofirdi padėka dr. Alg. Povilaičiui už vertingą ir atmintingą dovaną. Dėkoju K. Bačauskui už vakaro programos atidarymą ir pasakytą kalbą, liečiančią mano gyvenimą Lietuvoje ir Amerikoje. Ačiū Jurgiui Sirusui už pavyzdingą vakaro programos vedimą. Ypač esu dėkingas pre-

latui J. Balkūnui, kun. P. Lekešui ir kun. P. Bulavui, atsilankiusiems į pokylį, pareiškusiem man savo sveikinimus bei linkėjimus ir tuo būdu mane pagerbusiems. Taip pat dėkoju salės šeimininkei E. Povilanskenei, taip gerai ir gražiai paruošusiai stalus su valgiais ir gėrimais. Nuoširdžiai dėkoju visiems atsilankiusiems - vaikams, anūkam ir giminėms. Bendras ačiū visiems už sveikinimus, linkėjimus ir dovanas. Lapkričio 8 vakaro įspūdingai visada bus gyvi mano širdyje.

ANTANAS MASIULIS

saus atsilankymo lapkričio 28 dieną iškilmingai posėdį ir po to į pobūvi, kur bus sumegzti jauktis ryšiai tarp vyresniųjų ir jaunesniųjų tautinės ideologijos saugotojų bei puoselėtojų.

New Yorke, Fine Arts Galerijoje, atidaryta skulptoriaus J. Lipschitz darbu paroda, kuri tęsis iki gruodžio 5 d. Skulptorius J. Lipschitz yra kilęs iš Lietuvos ir savo darbais pargarsėjęs visame pasaulyje.

TAUTIEČIAI!

Pasinaudokite proga ir pasiųskite šventėms dovanų savo artimiesiems į Lietuvą.

Šiam tikslui Jums sąžiningai ir daug pigiau, negu kur kitur, patarnaus:

LONDONO, Lietuvių Prekybos Bendrovės Atstovas Jonas Daugirdas, 337 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y. Telefonai EV 4-1232, EV 7-4940.

Traun's

BARAS IR RESTORANAS

AUGUST TRAUN - Savininkas

N. E. cor. 7th ir Dauphin Street, PHILADELPHIA, PA.

Telefonas: POplar 9-9352

Pasinaudokite plačiai žinomos ir gerai užsirekomendavusios firmos patarnavimu siunčiančios siuntinius į SSSR ir Lietuvą

PACKAGE EXPRESS & Travel Agency, Inc.

Licensed by USSR

BROOKLYN, N. Y. - 1530 BEDFORD AVENUE

Tel. IN 7-6465 ir IN 7-7272

NEWARK, N. J. - 312-314 MARKET STREET

Tel. MI 2-1681 ir BOWling Green 9-6992

Per mūsų firmą siunčiami siuntiniai paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. * Visi muitai apmokami vietoje, mūsų įstaigose. * Prie firmos įstaigų yra krautuvis. * Siuntinių pristatymas garantuojamas 100%. Įstaigos ir skyriai atidaryti kasdien nuo 9 - 6, šventad. ir sekm. nuo 9 - 4.

MŪSŲ SKYRIAI

78 SECOND AVENUE NEW YORK 3, N. Y. ORegon 4-1540

11601 JOS. CAMPAU AVE. DETROIT 12, MICH. Townsend 8-0298

651 ALBANY AVENUE HARTFORD 6, CONN. CHapel 7-5164

832 NORTH 7th STREET PHILADELPHIA 23, PA. WALnut 3-1747

107 SO. VERMONT AVE LOS ANGELES 4, CALIF DUmkirk 5-6550

241 N. ASHLAND AVE. CHICAGO 22, ILL. HUmboldt 6-2818

Norėdami gauti daugiau informacijų reikalaukite mūsų firmos katalogą.

LIETUVIAI ADVOKATAI

S. Bredis, Jr.

37 Sheridan Avenue BROOKLYN 8, N. Y.

Telefonas: APplegate 7-7083

C. A. Voket

(Vokietaitis)
41-40 74th Street JACKSON HEIGHTS, N. Y.

Telefonas: NEWton 9-6620

LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS

BARAS IR RESTORANAS

Lietuviškos gamybos pietūs, vakarienių ir užkandžiai

GERIAUSI GĖRIMAI PIGIAUSIOMIS KAINOMIS

Salės šokiams, vestuvėms ir kitokioms pramogoms prieinamos kainomis. Lietuviškų organizacijų susirinkimų patalpos nemokamai.

SPAUDOS KIOSKAS

Visais reikalais kreipiamas į klubo reikalų vedėją KOSTĄ VAITAITĮ. Tel. EV 4-9672
280 UNION AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.

Winter Garden Tavern Inc.

VYTAUTAS BELECKAS Savininkas

1883 MADISON STREET BROOKLYN 27, N. Y. (Ridgewood) Telefonas: EVergreen 2-6440

Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Geriausias lietuviškas maistas prieinamomis kainomis. POLAIDOTUVINIAI PIETŪS

GERIAUSIAS INSURANCE ir REAL ESTATE PATARNAVIMAS PAS

JOHN ORMAN AGENCY

110-04 Jamaica Ave.,

Richmond Hill, N. Y.

Telefonas: VIRGINIA 6-1800

Arlington RESTAURANT

LIETUVIŠKAS MAISTAS
COCKTAIL LOUNGE, DINING, DANCING, CATERING
HALL FOR ALL OCCASIONS
385 ARLINGTON AVENUE at HALE AVENUE
Under BMT Jamaica Line - Norwood Avenue Station
Phone: TAYlor 7-9842 ONA ir JONAS VALAICIAI

REPUBLIC Wine & Liquor Store

MARIJONA JOKUBAITIS
ir JURGIS JOKUBAITIS

322 UNION AVENUE
BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVERgreen 7-2089

RAY'S LIQUOR STORE

JUOZAS IR IZABELE MISUNAI
Įvairiausios rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai.
Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas.
103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: VIRginia 3-3544

AI'S T. V. Service

ALBERT J. MISUNAS, Savininkas
TAISOMA TELEVIZIJA, RADIJAS IR HI - FI
Darbas Garantuotas Priimama iki 10 v. v.
101-23 112th STREET RICHMOND HILL 19, N. Y.
Telefonas: VIRginia 6-6895

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI - PHILADELPHIA, PA. -

JUOZAS KAVALIAUSKAS
LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601 S. SECOND STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: DEwey 4-5136

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)
1113 MT. VERNON STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: POplar 5-4110

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 BEDFORD AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. EVERgreen 8-9770

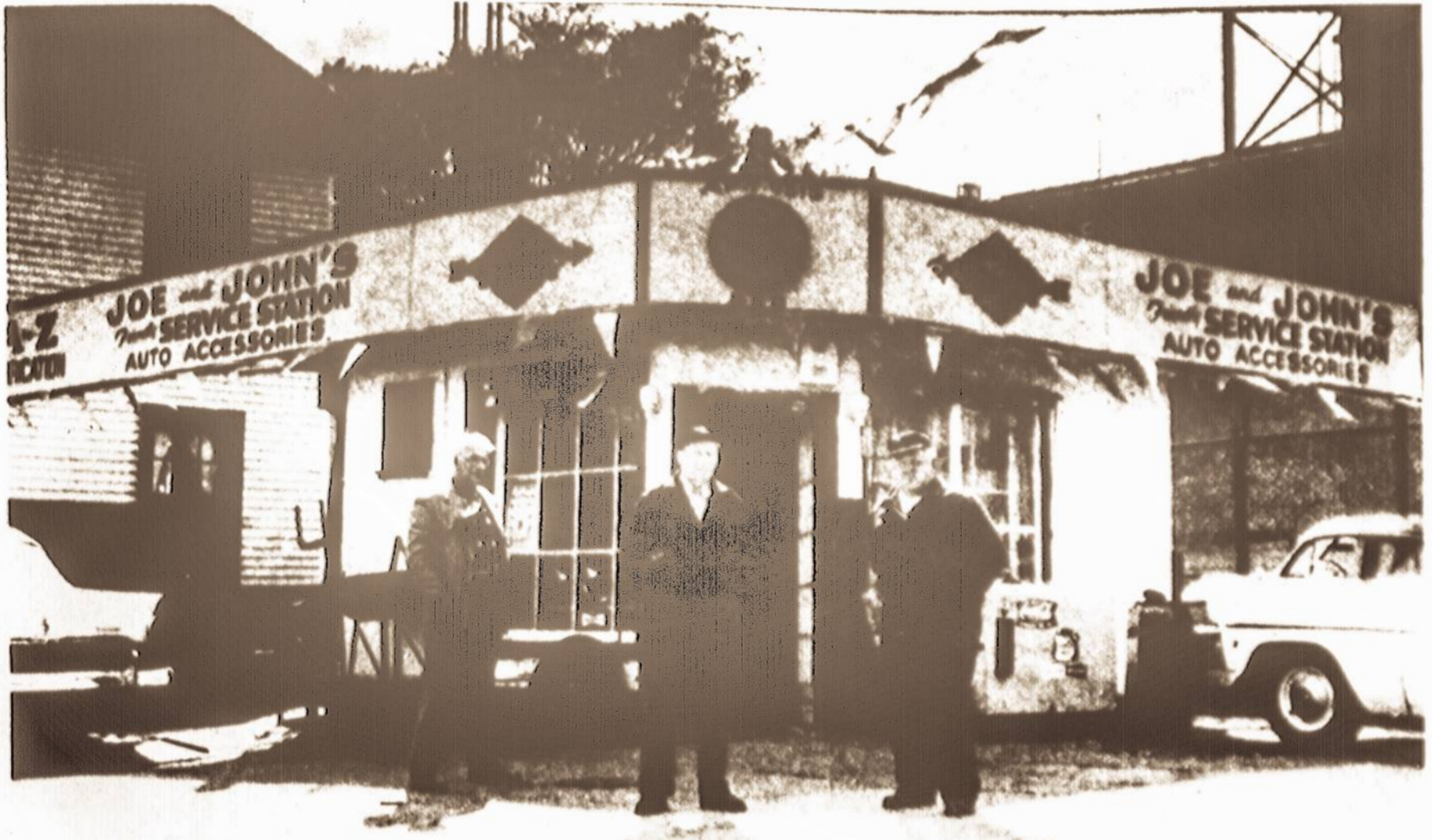
STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. EVERgreen 7-4335

M. P. BALLAS FUNERAL HOME
MATHEW P. BALLAS ALB. BALTRUNAS-BALTON
Direktorius Reikalų Vedėjas
660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

ROGERS FUNERAL HOME
P. RADZEVICIUS, Direktorius
410 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. STagg 2-4409

FORGIONE FUNERAL HOME
ANTHONY FORGIONE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
9 STAGG STREET BROOKLYN 6, N. Y.
Vesinamos Kopyčios Tel. EV 8-8331 ir EV 7-3293

VISI ŠIE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI IŠNUOMOJA
AUTOMOBILIUS ĮVAIRIEMS REIKALAMS

J. Tysliavos, Jr. nuotrauka

JUOZAS KAZLAS ir JONAS KARPUS (dešinėje) prie savo Joe and John's Friendly Service Station. Juozas su Jonu yra žinomi visiems Brooklyno ir apylinkių lietuviams, nes čia jų automobiliams ne tik pagirdomi, bet ir pataisomi. Darbas visada atliekamas sąžiningai ir draugiškai, todėl ir vieta vadinama Friendly Service Station... Kazlo ir Karpaus įmonė - 588 Jamaica Ave., Brooklyn 8, N. Y. - labai lengva rasti: Jamaica Avenue ir Highland Place kampas.

NUSIŪSKITE DOVANŲ SIUNTINĮ SAVO ARTIMIESIEMS KALĖDŲ PROGA
Siuntiniai siunčiami į Sovietų Rusiją, Ukrainą, Lietuvą, Baltgudiją, Estiją, Latviją ir kt. respublikas. Pasinaudok patikimu, kruopščiu ir greitai mūsų firmos patarnavimu.

GENERAL PARCEL & TRAVEL CO., Inc.

135 WEST 14th STREET
NEW YORK 11, N. Y.

Atdara kasdien nuo 9 - 6;
Sekmadieniais nuo 9 - 4.

Licensed by USSR
Tel. CItelsea 3-2583

141 Second Avenue
NEW YORK CITY
Tel. GRamercy 5-7430

39 Raymond Plaza W
NEWARK, N. J.
Tel. MArket 2-2877

132 Franklin Ave.
HARTFORD, CONN.
Tel. CHapel 6-4724

900 Literary Rd.
CLEVELAND 13, OHIO
Tel. TOWER 1-1461

332 Fillmore Ave.
BUFFALO 6, N. Y.
Tel. MOhawk 2674

308 W. Fourth Street
BOSTON 27, MASS.
Tel. ANDrew 8-5040

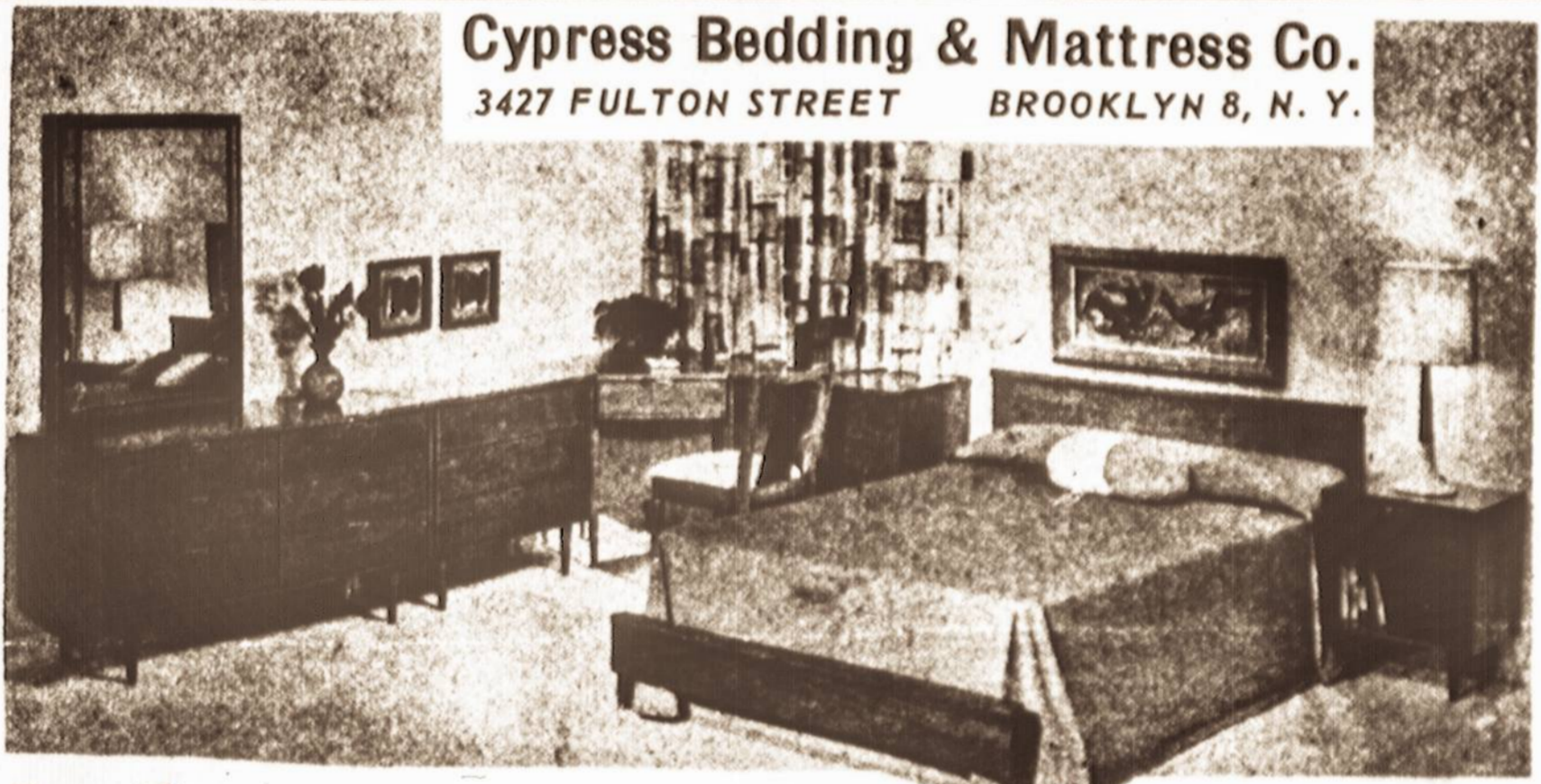
11339 Jos Campau
DETROIT 12, MICH.
Tel. TOWNsend 9-3980

632 W. Girard Ave.
PHILADELPHIA, 23, PA.
Tel. WALnut 5-8878

Mūsų didžiulė ir patikima firma yra patarnavusi tūkstančiams klientų, visus geriausiai patenkindama. Mūsų firma 100% garantuoja siuntinių pristatymą. Kiekvienas siuntinys išsiunčiamas laike 48 valandų ir adresatą pasiekia per 6 - 7 savaites (oro paštu laike 7 - 12 dienų). Mūsų raštinėse yra didelis pasirinkimas patikimos rūšies produktų. Prašykite mūsų nemokamo katalogo su visomis informacijomis apie muitą ir persiuntimą.

Cypress Bedding & Mattress Co.

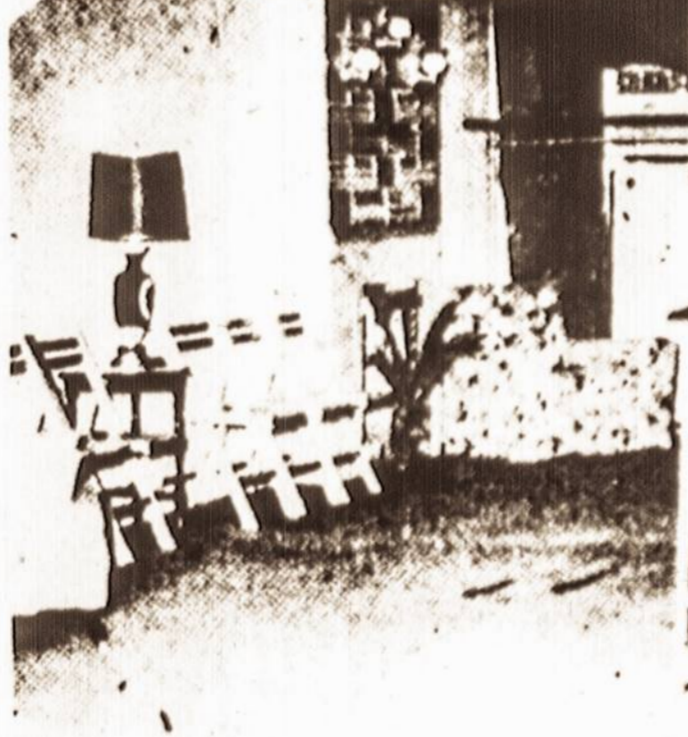
3427 FULTON STREET BROOKLYN 8, N. Y.

Trys aukštai didžiausiam baldų ir lovų pasirinkimui.
Vertingos dovanos naujiems klientams.

Telefonas APPLegate 7-8802

AUGUST P. GUSTAS, Inc. Laidotuvių direktorius

354 MARCY AVENUE
BROOKLYN, N. Y.

Telefonas:
EVERgreen 7-4774

NAUJAI ĮRENGTOS
kopyčios yra vos 2
blokai nuo Broadway.
Pasiiekama važiuojant
BMT, INS traukiniais
ir autobusais.

Daug vietos
automobiliams pasistatyti

VIENYBĖ

Vincas Meiliūnas, architektas, prieš metus laiko atvykęs iš Australijos ir visą laiką dirbęs Bostone, šiomis dienomis persikėlė į New Yorką. Dabar architektas Meiliūnas dirba vienoje stambioje New Yorko statybos įmonėje.

Elona Marijošiuūtė, Vytauto ir Kotrinos Marijošių duktė, po vienerių metų studijų Paryžiuje, grįžo į JAV ir dabar Yale universitete ruošia doktoratą.

A. M. Augūnas, neseniai grįžęs į Lake Worth, Floridą, mums prisiuntė "dar keletą žodžių apie Operetės ir kitus chorus." Straipsnį, su įdomia Mildos choro nuotrauka, dėsi-me kitame numeryje.

Dr. J. Ingelevičius praneša, kad Lietuvos Gydytojų Fraternitas Lituanica New Yorko skyrius savo metiniame suvažiavime, lapkričio 15 d. paskyrė 100 dolerių komp. K. V. Banaičio parašytos operos "Jūratė ir Kastytis" išleidimui paremti. Taip pat 100 dol. Lituanus žurnalui.

Dail. V. K. Jonyno naujų darbų paroda atidaroma gruodžio 6 d. Almaus galerijoje, Great Neck, L. I. Paroda tęsis iki Kalėdų.

A. Maceika, Bendruomenės Cypress Hills apylinkės pirmininkas, siūsdamas savo prenumeratą, mums rašo: "Mūsų apylinkės valdybos tikslas yra vaikštanti iš namo į namą įieškoti mirusių lietuvių žmonių. Turiu pasidžiaugti, kad apsilankymų rezultatai geri - tik vienas iš 100 atsiskaiko išjungti į Bendruomenę.

Jonas Budrys, Lietuvos Generalinis Konsulas, kurį laiką nesveikavęs, pereitą sekmadienį dalyvavo Balfo koncerte ir pasakė trumpą kalbą. Budrio 70 metų amžiaus sukakties minėjimas, atidėtas dėl nesveikatos, įvyks New Yorke.

Aldona Stempuzienė, operos solistė, kurios koncertas Hartford, Conn. įvyks lapkričio 29 d., grįždama į Clevelandą po koncerto, keletą dienų viešės New Yorke.

Vienybės metinis koncertas 1960 m. vasario 7 d. įvyks Webster Hall, New Yorke.

H. Kačinskas, A. Blekaitienė, A. Škėma ir J. Blekaitis dalyvaus Šviesos - Santaros ruošiamame Lietuvos dramos teatro 60 metų sukakties minėjime, kuris įvyks gruodžio 12 d. Festival restorano salėje, New Yorke.

Vytautas Maželis, fotografas, dar spėtų padaryti švenčių sveikinimams portretines korteles, jei tuojau jam telefonuotumėt HY 7-4677. Maželis be to, tebeprilima užsakymus padaryti portretus norintiems jų išigyti švenčių progai.

Futbolo rungtynės

Ši sekmadienį mūsų šaliai žaidžia New Farmer's Oval II prieš Mėlynosios Zvaigždės Sporto Klubą komandą. Rezervinė komanda žaidžia 12, 45, o pirmoji komanda - 2:30 v. p. pietų.

Praeitą sekmadienį vykusios rungtynės prieš Helenic Sporto Klubą komandą, dėl tamsos, 20 minučių prieš pabaigą buvo nutrauktos. Rezultatai - 2:2.

DALYVAUS KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIME

JONAS RŪTENIS, rašytojas, mūsų bendradarbis, ši sekmadienį Lietuvos Kariuomenės Šventės Minėjime (Apreiškimo parapijos salėje Brooklyne) skaitys savo kūrinį. Pradžią 6:30 val. vak. Be to, dainuos du būvę Lietuvos Operos solistai, S. Nasvytytė-Valukienė ir V. Baltrušaitis. Jiems akomponuos A. Mrozinskas. Taip pat dalyvauja J. Matulaitienės Tautinių Šokių Grupė. Šokiams gros Butrimo orkestras. Programai vadovaus St. Gudas.

V. Maželio nuotrauka

PRIE LIETUVIŠKO SKYRIAUS TARPTAUTINĖJE MOTERŲ PARODOJE NEW YORKE. Iš kairės į dešinę: Vincė Jonuskaitė-Leskaitienė, dr. A. Trimakas, Izabelė Dilienė, karalaitė Regina Kiliūtė, Leveckienė ir Virbickienė.

Po Tarptautinės Moterų parodos

JONAS RŪTENIS

Tarptautinė moterų paroda, trukusi ištisą savaitę, baigėsi. Bendras jos vaizdas, nieko nedailinant, primena labai populiarias Vilniaus "Kaziuko Mūgos," nes kasmet šios tarptautinės moterų parodos vis darosi labiau panašios į priekyviatę. Vis daugiau ir daugiau smulkių biznierių, o ne tautinių moterų klubų jose dalyvauja. Gaila, kad ir dalyvaujantieji klubai, pirminio tikslo - parodyti moters kūrybinį pajėgumą ar atvaizduoti savo tautos charakterį, nebeuoseleja. Viskas virsta į biznį - be dvasios ir reikalingos atydos. Šalia tautinių kioskų išsidėčiusios firmos ir firmelės - parodą smugdo.

Čia, žinoma, ne mūsų moterų kaltė, čia kvepia biznieriškumu, be kurio šiame krašte beveik niekas neapsieina. Peršasi mintis, kad mūsų moterys ši klausimą turėtų kelti tarptautiniuose moterų susirinkimuose, pabrėždamos višiško susineveliavimo grėsmę.

Išskirtinas tik keleto tautybių kioskų apipavidalinimas ir jų tautinis charakteris. Šion kategorijon, vėl ne kiek nedailinant, tenka prisikaityti lietuvių moterų klubo kioską. Lietuvių kioskas šiais metais buvo dedikuotas audėjai. Ir labai malonu, kad INTERNATIONAL FEDERATION OF HAND ART lietuvišms už audinius paskyrė tris pirmuosius prizus, du antruosius ir vieną tretįjį prizą. Pirmuoju prizū buvo apdovanota: lietuviškas tautinis parėdas - dr. M.

Zukauskienės nuosavybė, Prišmanto austi takeliai (iš Chicagos) ir Šuopytės - Šaknaitienės (iš Waterbury) audeklan įaustas Lietuvos himnas. Kiti prizai gauti už kitus audinius.

Lietuviškasis kioskas keletą eksponatų leido laimėjimams. Laimėjo: Mickevičius, Binkinas ir Čepukas - visi trys iš Brooklyno ir apylinkės.

Sukinėjantis apie lietuviškąjį kioską, teko būti liudininku ir keleto "incidentų." Skersai tako buvęs gudų moterų kioskas, savo eksponatų viduryje turėjo pasikabinęs lietuviškąjį Vytį, o šalia - Aušros Vartų Madoną. Tas, žinoma, jaudino abiejų tautų moteris... Paklaustos gūdes aiškino, kad ir jos esančios anos istorinės Didžiosios Kunigaikštijos dalis... Paskiau atklydo prie kiosko pikta lenkė ir užsipuolė už Vilnių ir "ostrobramską." Girdi, Lenkija buvo ir yra, o Lietuvos nebėr... Paaiškino, kad kol lietuviai, Jogailos ir Pilsudskiai, Lenkiją valdė, tol ir ji buvo gyva - moterėlė apsiraminio ir su minia nukulniavo tolyn...

Didelio susidomėjimo svetimtaučiuose kelė gintaras. Kiekvienas klausinėjo, o mūsų atatikamai reklamavo: vedusiai porai aiškino proza, o bernužėliui su mergužėle - Jūratės ir Kastyčio motyvais...

New Yorko Lietuvių Moterų Atstovybės Klubas baigė didelį darbą ir tuo užsitarnavo visų pagarbos.

New Yorko Lietuvių Prekybos Rūmų narių susirinkimas

Lapkričio 15 d. Free Baltic House patalpose įvyko New Yorko Lietuvių Prekybos Rūmų narių susirinkimas, kuriame dalyvavo apie penkiasdešimt narių ir svečių. Susirinkimui, Rūmų pirmininko Juozo Ginkaus paprašytas, vadovavo vicepirmininkas Jonas Valaitis.

Biznio reikalais J. A. Valstybėse besilankantis inžinierius Vytautas Didžiulis, stambios "Distral" bendrovės Bogotoje direktorius ir dalininkas, padarė išsamų pranešimą apie Kolombijos ekonominę pažangą, ateities perspektyvas ir apie ten išikūrusius lietuvius. Jo pranešimas susilaukė didelio susidomėjimo, ką patvirtina po pranešimo daug iškeltų klausimų ir diskusijos.

Vice Konsulas Anicetas Simutis papasakojo apie dr. Aleksandrą Karolį Kuršių (Dr. Alexander Carolus Curtius), nuo kurio atvykimo ir pirmosios aukštesnės mokyklos New Yorke atidarymo šiais metais kaip tik sueina trys šimtai metų. Dr. Kuršius New Yorko archyvuose visur žymimas kaip "late Professor in Lithuania," o Leideno Universiteto studentų sąrašuose, kame jis studijavo mediciną, užrašytas kaip "nobilis lithuanus," kas matyti iš to univer-

siteto gautos registracijos puslapio fotostatinės nuotraukos. N. Y. Liet. Prekybos Rūmai yra nutarę ir deda pastangas tą atžymėti paminklinės lentos prikabinimu prie namų toje vietoje, kur stovėjo pirmoji New Yorko miesto mokykla. Šiuo metu tuo reikalu vedamos derybos su namų savininkais. Lentos projekto paruošime ir derybose su namų savininkais daug padėjo ir padeda Neris International Co. direktorius dr. Juozas Kazickas ir jo pagalbininkas John J. Callagan, kuriems susirinkusieji savo padėką išreiškė griausmingu plojimu.

Dr. J. Kazickas padarė labai vertingą ir įdomų pranešimą apie savo keliones po Indiją, Palestiną ir medžioklinę iškilą Aljaskoje. Pranešimo pagrindu buvo jo paties darytos spalvoti filmai, kurių rodymas ir komentarai užtruko apie valandą, bet kai pasibaigė rodymas, žiūrovai nenorėjo tikėti, kad jau filmos pasibaigė. Jie laukė jų daugiau.

Po susirinkimo Rūmų išdininke Mildred Mitchell pakvietė pasivaikinti jos ir pagalbininkų ponū Lukas ir Peppel paruoštais užkandžiais ir kavute.

Rep.

Sėkmingas Balfo koncertas

Praeitą sekmadienį Apreiškimo parapijos salėje įvykęs Balfo koncertas buvo sėkmingas. Publikos buvo pilna salė, daugelis atsilankusių turėjo net stovėti. Buvo suvaidinta A. Merklio muzikinė komedija "Jaunimėlis." Režisavo aktorius Vitalis Zukauskas. Vaidino M. Cibo vadovaujamo Operetės choro ir J. Matulaitienės Tautinių Šokių Ansamblio nariai. Antroje programos dalyje dainavo Operetės choras, kuriam publika karštai plojo.

Atrodo, kad šiuo metu Operetės choras yra vienintelis "laisvas" ir, reikia pasakyti, gana gerai išlavintas lietuvių choras New Yorko apylinkėje. Tai dirigento Mykolo Cibo nuopelnas. Nenuostabu, kad choras kviečiamas dainuoti ir kitur.

Po pertraukos trumpai kalbėjo Balfo pirmininkas kan. dr. J. B. Končius ir reikalų vedėjas kun. L. Jankus.